R@DYO AKTÜEL

Radyasyon Onkolojisinin Sesi

TÜRK RADYASYON ONKOLOJİSİ DERNEĞİ

Haziran 2026 - 1

Bilimin ışığıyla aydınlık yarınlara...

R@DYOAKTÜEL

Radyasyon Onkolojisinin Sesi

Künye

Yayın Yönetmeni
Dr. Banu ATALAR

Editör
Dr. Pervin HÜRMÜZ

Yayın Kurulu
Dr. Züleyha AKGÜN
Dr. Serap YÜCEL
Dr. Ertuğrul ŞENTÜRK
Dr. Gizem KAVAK
Dr. Burak TİLKİ
Dr. Taylan BÜKÜLMEZ

Bülten Tasarım
Pleksus Bilişim Teknolojileri A.Ş.

Bültenimizde yayınlanan yazılardan kaynak belirtmeksizin tamamen veya kısmen alıntı yapılamaz.
Bültenimiz basım-yayın ilkelerine uymayı taahhüt eder.

TÜRK
RADYASYON
ONKOLOJİSİ
DERNEĞİ

R@DYOAKTÜEL
Radyasyon Onkolojisinin Sesi

İçindekiler

Editörden 01
Başkandan Mektup 02
ACR Onur Listesinde Bir Türk 03
Best of ASTRO Gulf 2026 05
Geçmişten Günümüze Portreler: Prof. Dr. Fadime Akman 10
TROD Eğitim Kliniği Akreditasyonu Yolculuğu: Ankara Bilkent Şehir Hastanesi 15
TROD Hasta Okulu 17
ASTRO 2025-San Francisco Günlükleri 21
ASTRO 2025'ten Yansıyanlar 24
21. Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı 27
Türk Onkoloji Grubu ve Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı 29
Türk Onkoloji Dergisi Editörü ile Akademik Tıbbi Yayıncılık 32
Özel Röportaj: Annemin İzinde 34
Özel Dosya: Genç Bir Hekim Gözünden Hatay'da Hayat 37
Harekete Geç! 40
Fikirden Projeye: Batman'da Radyasyon Onkolojisi 46
İstanbul Onkoloji Enstitüsünde Yeni Dönem 50
San Antonio Meme Kanseri Konferansı 2025 55
EXIOME 57
17. Üroonkoloji Kongresi 58
Best of ASTRO 59
ESTRO Kursları Bize Neler Katıyor? 60
Asistan Köşesi 62

R@DYOAKTÜEL
Radyasyon Onkolojisinin Sesi

Editörden...

Sevgili Radyoaktüel Okurları,

2026 yılının ilk sayısıyla karşınızdayız! Yeni sayımızda son zamanlardaki önemli toplantılardan akılda kalanlar, ilginç röportajlar ve sizlerden gelen haberleri paylaşıyoruz. Bu sayımızda Cumhuriyet'in sunduğu imkânlarla yetişmiş, akademik duruşu ve bilgi birikimiyle hepimize ilham veren Prof. Dr. Fadime Akman hocamızın portresi yer alıyor.

Onun asistanlık yıllarından bugüne uzanan başarı dolu öyküsü, aslında bir kuşağın vefa ve sorumluluk bilincini de özetliyor. Nitekim Türk Radyasyon Onkolojisinin dünya çapındaki artan görünürlüğü ve başarıları da bu sağlam temellerin sonucu olarak ortaya çıkıyor.

Bilimsel derinliğin yanı sıra, dayanışma ve umudun izini sürmeye de devam ediyoruz. Hatay'da zorlu şartlar altında görev yapan genç bir meslektaşımızın gözünden bölgedeki son durumu aktarırken, Batman'da yeni kurulan bir merkezimizin heyecanına ortak oluyoruz. Ve daha niceleri...

Her sayfası büyük bir emekle hazırlanan bu sayının hepinize bir nefes olmasını diliyor ve tüm ekip arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Umarım beğenerek okursunuz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Prof. Dr. Pervin Hürmüz

R@DYOAKTÜEL
Radyasyon Onkolojisinin Sesi

Başkandan...

Sevgili Meslektaşlarım,

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği olarak yalnızca bilimsel üretimi artıran değil, aynı zamanda topluma dokunan, sahada karşılığı olan projeler geliştirmeyi önceliklerimiz arasında görüyoruz. Bu yaklaşımın en somut örneklerinden biri olarak hayata geçirdiğimiz Radyoterapi Hasta Okulu projesi, derneğimiz adına ayrı bir anlam taşıyor.

Bu proje sayesinde farklı şehirlerde, dernek çatısı altında sistematik bir şekilde giderek meslektaşlarımızla ve hastalarımızla doğrudan temas kuruyoruz. Radyoterapinin ne olduğu, tedavi sürecinde karşılaşılabilecek yan etkiler ve beslenmenin önemi gibi temel konularda hastalarımızı bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. İlkini Trabzon'da, ardından Antalya ve Adana'da gerçekleştirdiğimiz bu toplantılar, hem hasta dernekleri ile iş birliğimizi güçlendirdi hem de hastalarımızla kurduğumuz bağı derinleştirdi. Bu yönüyle, Radyoterapi Hasta Okulu'nun yalnızca bir eğitim faaliyeti değil, aynı zamanda güçlü bir sosyal farkındalık projesi olduğuna inanıyorum.

Eğitim faaliyetlerimiz ise aynı hız ve kararlılıkla devam ediyor. Özellikle genç meslektaşlarımızın gelişimini desteklemeyi hedefleyen GROG toplantılarımız bu vizyonun önemli bir parçası. 2026 yılı GROG Bahar Toplantısı'nı Nevşehir'de yaklaşık 200 katılımcı ile gerçekleştirdik. Bilimsel içeriği kadar sosyal yönüyle de son derece verimli geçen bu toplantının, genç meslektaşlarımız ile deneyimli hocalarımız arasında güçlü bir köprü kurduğunu görmek bizler için son derece değerliydi. Bu birlikteliğin ve etkileşimin derneğimizin geleceğini şekillendireceğine inanıyorum.

Uluslararası vizyonumuzun en önemli adımlarından biri olan iARTIST – International Advanced Radiotherapy Techniques Symposium için hazırlıklarımız da büyük ölçüde tamamlandı. 50'nin üzerinde uluslararası konuşmacı ve yine yaklaşık aynı sayıda ulusal konuşmacı ve oturum başkanı ile son derece güçlü bir bilimsel program sizleri bekliyor. iARTIST'in başarısı yalnızca bu yıl için değil, gelecekte sürdürülebilir bir bilimsel marka oluşturabilmemiz açısından kritik öneme sahip. Bu nedenle katılımınız ve desteğiniz her zamankinden daha büyük bir değer taşıyor.

Bununla birlikte, derneğimizin köklü bilimsel buluşmalarından biri olan UROK Kongresi için de hazırlıklarımıza başladık. UROK 2027, 7–11 Nisan 2027 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilecek. Şimdiden bilimsel katkılarınızı planlamanızı, bildiri ve poster hazırlıklarına başlamanızı önemle tavsiye ediyorum. Bu kongreyi de her zamanki gibi yüksek bilimsel standartlarda ve güçlü bir katılımla gerçekleştireceğimize inanıyorum. Tüm bu çalışmaların ortak bir amacı var: Bilimi üretmek, paylaşmak ve daha ileriye taşımak. Bunu başarabilmenin yolu ise birlikte hareket etmekten, bilgi ve deneyimi paylaşmaktan geçiyor. Derneğimizin gücü, sizlerin katkısı, katılımı ve sahiplenmesi ile büyümeye devam edecektir.
Birlikte daha güçlüyüz. Birlikte daha ileriyiz.

Yeni başlangıçların hepimize ilham, enerji ve başarı getirmesini diliyorum.

Bilimin ışığında...

Saygılarımla,

Prof. Dr. Banu Atalar
Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği Başkanı

Prof. Dr. Banu Atalar, American College of Radiology Onur Listesinde

Dr. Burak Tilki

American College of Radiology, 1924 yılında kurulan ve merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan, radyoloji, radyasyon onkolojisi ve nükleer tıp alanlarında dünyanın en köklü ve etkili mesleki kuruluşudur.

40.000'den fazla üyesi bulunan bu organizasyon, tıbbi görüntüleme ve kanser tedavisi teknolojilerinin güvenli ve etkin kullanımı için küresel standartları, klinik uygulama rehberlerini ve kalite kontrol parametrelerini belirleyen ana otorite olarak kabul edilmektedir.

Bilimsel araştırmaları desteklemesinin yanı sıra, sunduğu akreditasyon programlarıyla dünya çapındaki sağlık kurumlarının tanı ve tedavi kalitesini tescilleyen bir üst kurul niteliğindedir.

Dünya radyoloji ve radyasyon onkolojisi alanında küresel standartları belirleyen en saygın kuruluşlardan biri olan American College of Radiology 2025 yılında radyasyon onkolojisi camiamız adına önemli bir karara imza attı.

Prof. Dr. Banu Atalar, uluslararası düzeydeki bilimsel katkıları, akademik liderliği ve multidisipliner iş birliklerine sağladığı vizyoner katkılar nedeniyle kurumun en prestijli unvanlarından biri olan 'Honorary Fellow' (Onursal Üye) unvanına layık görüldü. Bu ödülün en dikkat çekici yanı ise Prof. Dr. Atalar'ın, ACR'nin 1924'teki kuruluşundan bu yana bu unvanı kazanan ilk Türk bilim insanı olarak tarihe geçmesidir.

Prof. Dr. Banu Atalar, bu tarihi unvanı 3 Mayıs 2026 tarihinde Washington DC' de düzenlenecek resmi bir törenle teslim alacak.

Neden Bu Kadar Prestijli?

1924 yılında temelleri atılan American College of Radiology, bugün radyoloji, radyasyon onkolojisi ve nükleer tıp alanlarında klinik rehberlerin oluşturulmasından akreditasyon süreçlerine kadar dünya çapında bir otorite kabul ediliyor.

Kurum tarafından verilen 'Honorary Fellow' unvanı, Amerika Birleşik Devletleri dışından seçilen ve alanında uluslararası ölçekte fark yaratarak bilimsel gelişime yön veren çok sınırlı sayıda hekime sunuluyor. Bu unvan sadece akademik başarıyı değil; aynı zamanda bilimsel üretkenliği, eğitimdeki öncü rolü ve alanın geleceğini şekillendiren liderlik yetisini de kapsayan çok boyutlu bir değerlendirmenin sonucunu temsil ediyor.

Küresel Bir Etkinin Tescili

Radyoloji ve onkoloji alanında klinik rehberleri oluşturan, eğitim-araştırmayı destekleyen ve akreditasyon süreçlerini yürüten ACR, bu kararıyla Prof. Dr. Atalar'ın sadece akademik başarısını değil, aynı zamanda dünya tıbbına yön veren vizyonunu da tescillemiş oldu.
Prof. Dr. Banu Atalar'ın bu başarıya uzanan kariyeri, uluslararası platformlarda üstlendiği kritik görevlerle dolu. Özellikle stereotaktik radyocerrahi, merkezi sinir sistemi, akciğer ve gastrointestinal kanserler üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan Atalar, Stanford Üniversitesinde tamamladığı fellowship süreciyle ileri radyoterapi teknolojileri alanında önemli bir tecrübe kazandı. ESTRO bünyesinde halen Ulusal Dernekler Komitesi Başkanlığı görevini yürüten Atalar, Radiosurgery Society, American Society of Clinical Oncology ve AMSTRO gibi önemli platformlarda Türkiye'yi başarıyla temsil etmektedir. Yurt içinde ise Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği'ndeki liderlik rolleriyle genç hekimlerin eğitimine ve bilimsel gelişimine rehberlik etmeye devam etmektedir.

Atalar: "Bu Başarı Cumhuriyetimizin Vizyonudur"

Duygularını paylaşan Prof. Dr. Banu Atalar, bu değerli unvana layık görülmenin kendisi için büyük bir onur olduğunu ifade ederken, ödülü yalnızca kişisel bir başarı değil, ülkesi adına önemli bir temsil sorumluluğu olarak gördüğünü belirtti. Bilimin evrensel gücüne duyduğu inancı vurgulayan Atalar, ulu önder Atatürk'ün kurduğu Türkiye'yi uluslararası platformlarda temsil etmenin ve genç meslektaşlarına ilham vermenin en büyük motivasyon kaynağı olduğunu dile getirdi. Bu tarihi başarıda emeği olan mentorlarına, ekip arkadaşlarına ve ailesine teşekkürlerini sunan Atalar, Türk radyasyon onkolojisinin uluslararası temsiliyeti açısından yeni bir dönemin kapılarını araladı.

Radyoaktüel Notu:

Prof. Dr. Banu Atalar bu unvanı 3 Mayıs 2026 tarihinde Washington DC'de düzenlenen son derece görkemli ve resmi bir törenle aldı. ABD dışından seçilen ve alanında uluslararası ölçekte fark yaratan çok sınırlı sayıda hekime sunulan bu unvan, hocamıza takdim edilirken salonda yükselen alkışlar, sadece bireysel bir başarının değil Türk tıbbının ve Türk kadınının uluslararası arenadaki gücünün de bir tescili niteliğindeydi. Dr. Atalar, tören sonrasındaki mesajında da vurguladığı gibi bizlere en büyük motivasyonun bilimin evrensel gücü ve Cumhuriyetimizin vizyonu olduğunu bir kez daha hatırlattı. Ulu Önder Atatürk'ün çizdiği yolda, çağdaş bilim dünyasının zirvesine adını yazdıran ve genç meslektaşlarına ilham kaynağı olan Prof. Dr. Banu Atalar'ı canıgönülden kutluyoruz. Türk radyasyon onkolojisinde yeni bir dönemin kapılarını aralayan bu tarihi gurur hepimizin!

Körfez'de Bilim Köprüsü: Best of ASTRO GULF 2026

Dr. Burak Tilki

Basra Körfezi ülkelerinin birlikte gerçekleştirdiği Best of ASTRO etkinliğinin üçüncüsü, Prof. Humaid Al Shamsi, Dr. Ibrahim Abu-Gheida ve Dr. Majed Alghamdi evsahipliğinde, 31 Ocak 2026 tarihinde Anantara Downtown Dubai Hotel'de Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Umman, Kuveyt ve Bahreyn'den gelen radyasyon onkoloğu ve klinik onkologların geniş katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

TROD olarak 2014 ASTRO yıllık toplantısından beri sürdürdüğümüz "Best of ASTRO" geleneğimizin ve deneyimimizin izdüşümüyle, önceki dönem başkanımız Prof Dr Uğur Selek (FASTRO) ilk Best of ASTRO Gulf etkinliğinden itibaren açılış konuşması için davet edilmektedir.

Bu sene ayrıca, ASTRO'nun International Ambassador Programını başlatması doğrultusunda 6 ASTRO Elçisi de bu toplantıya katılarak destek olmuştur. Açılış konuşmasında, Dr. Selek, TROD ve Türk Radyasyon Onkologlarının bölge ülkeleri ile bilgi birikim ve deneyimlerini paylaşmaya her zaman açık olduğunu, birlikte adım atabilmek için birbirimizi tanımamız gerektiğini, özellikle gençlerimiz arasında bilimsel bağ kurmanın geleceğe dönük ortak çalışmaların yolunu açabileceğini ifade etmiş, Best of ASTRO'nun pilot programından itibaren şekillenmesinde rolü olan bir ASTRO uluslararası komite üyesi ve ASTRO Türkiye Elçisi olarak Türk Radyasyon Onkologlarının içten sevgi ve selamlarını kürsüden tüm katılımcılara iletmiştir.

2025 ASTRO yıllık toplantısından derlenen meme, gastrointestinal, jinekolojik, genitoüriner, akciğer, baş ve boyun kanserleri çalışmaları Dr. Selek'in de aralarında olduğu davetli konuşmacılar tarafından sunulmuştur. Bu etkinlikte ayrıca, ülkeye, bölgeye, uluslararası alana özgü radyasyon onkolojisi sorunlarının masaya yatırıldığı bir panel ve açık oturum Dr. Selek'in de aralarında olduğu ASTRO Elçileri ile birlikte gerçekleştirilmiş, ileriye dönük beklentiler dile getirilmiştir.

ASTRO'dan Uluslararası İş Birliğini Güçlendiren Yeni Adım: International Ambassador Programı

Küresel ölçekte kanser insidansının hızlanmasıyla 2045 yılına kadar vaka sayısının neredeyse iki katına çıkmasının beklenmesi, küresel Radyasyon Onkolojisi ihtiyacının arttığını göstermektedir; ne yazık ki bu artışın özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde daha belirgin olacağı ve artışın %80 oranında olabileceği öngörülmektedir. Bu yüzden birlikte hareket etmenin önemi artmaktadır.

Bugün "American Society for Radiation Oncology (ASTRO)"nun 100 farklı ülkede üyesi varken, ABD dışındaki üyeler toplam üyeliğin %22'sini oluşturmakta, uluslararası üyelerin %34'ü düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşarken en fazla üye Kanada, Japonya

ve Avustralya'da bulunmaktadır. 2025 ASTRO Yıllık Toplantısı'na 83 ülkeden 1.272 uluslararası katılımcı kayıt yaptırırken, 2.351 sunum yapan araştırmacının 836'sının 59 farklı ülkeden geldiğinin görülmesi, uluslararası katılımın güçlü bir göstergesi olarak kaydedilmiştir.

ASTRO, küresel ölçekte kanser bakımına erişimi artırmayı ve uluslararası iş birliklerini güçlendirmeyi stratejik önceliklerinden biri olarak görmektedir. Bu kapsamda kurum; uluslararası üyeler için daha kapsayıcı eğitim programları geliştirmeyi, uluslararası araştırma iş birliklerini desteklemeyi, bilgi ve deneyim paylaşımını artırmayı hedeflemektedir. ASTRO, uluslararası etkileşimini genişletmeye devam ederken, küresel radyasyon onkolojisi topluluğunun ortak vizyonu ve katkılarından güç aldığını vurgulayıp, tüm üyelerini bu küresel iş birliği sürecine katkı sunmaya davet etmektedir. Bu doğrultuda, ASTRO, uluslararası iş birliklerini güçlendirmek ve küresel radyasyon onkolojisi topluluğu ile daha yakın etkileşim kurmak amacıyla "ASTRO International Ambassador Programı"nı başlatmıştır.

Programın ilk döneminde seçilen ASTRO Uluslararası Elçileri, Eylül 2025'te San Francisco'da ASTRO Annual Meeting 2025 kapsamında düzenlenen törende resmi olarak duyurulmuş, Vivek S. Kavadi'nin (MD, MBA, FASTRO) ev sahipliğindeki International Breakfast etkinliğinde, halen ASTRO uluslararası komitesi üyesi olan bir önceki dönem başkanımız Prof. Dr. Uğur Selek (FASTRO) "ASTRO Türkiye Elçisi" olarak tanıtılmıştır.

Uluslararası elçilerin, kendi bölgelerinde ASTRO'nun temsilcisi olarak görev yapacağı; eğitim ve farkındalık faaliyetlerine katkı sağlayacağı, uluslararası üyelerin ihtiyaçlarını savunacak ve ulusal düzeyde ortak projelerin geliştirilmesine destek olacağının altı çizilmiştir.

Programın ilk döneminde görevlendirilen elçiler ve ülkeleri:

- Abdulrahman Bin Sumaida, MD – Birleşik Arap Emirlikleri
- Adedayo Joseph, MD – Nijerya
- Adela Poitevin, MD, FASTRO – Meksika
- Amr Abdelaziz Elsaid, MD – Mısır
- Arthur Accioly Rosa, MD – Brezilya
- Dolores De La Mata Moya, MD, PhD, MPH – Meksika
- Duvern Ramiah, MD, MBA – Güney Afrika
- Eter Natelauri, MD, PhD – Gürcistan
- Gustavo Sarria Bardales, MD – Peru
- Hernán A. Letelier, MD, MSc – Şili
- İbrahim H. Abu-Gheida, MD – Birleşik Arap Emirlikleri
- Jinming Yu, MD, PhD – Çin
- Kaustav Talapatra, MD – Hindistan
- Lina Maria Loaiza Salazar, MD – Kolombiya
- Mohammed Aldehaim, MBBS, MBA, FRCPC, DABR – Suudi Arabistan
- Noora Al-Hammadi, MD – Katar
- Ugur Selek, MD, FASTRO – Türkiye
- V. Srinivasan, MD – Hindistan
- Vedang Murthy, MD – Hindistan

Dr. Fadime Akman ile Yaşam Üzerine: "Hedefi Olmayan Gemiye Hiçbir Rüzgar Yardım Etmez"

Dr. Serap Yücel

İlham Veren Bir Portre: Dr. Fadime Akman

Asistanlığımın ilk yıllarıydı... Baş boyun kanserleri üzerine düzenlenen multidisipliner bir toplantıya katılmıştım. Onkolojinin en zorlu alanlarından biri olan bu branşta, Türkiye'nin dört bir yanından gelen en tecrübeli ve donanımlı hocalar bir aradaydı. İstanbul'un köklü bir üniversitesinde hem öğrencilik hem de asistanlık yapma şansına erişmiş biri olarak, tıp dünyasındaki o geleneksel yapıyı yakından gözlemliyordum.

Özellikle cerrahi branşlarda —ve tabii ki Kulak Burun Boğaz bölümünde— erkek egemen ağırlık o dönemde hala çok belirgindi.

O günkü toplantıda dikkatimi çeken en etkileyici ayrıntı ise bir kadının duruşuydu: Radyasyon Onkoloğu Hocamız, derin bilgisi ve tecrübesiyle alınan kararlarda öylesine etkiliydi ki, tüm o heybetli heyete yön gösteriyordu.

İşte benim zihnimdeki Dr. Fadime Akman portresi; o günkü kararlılığı, bilgisi ve ilham veren vizyonuyla şekillendi.

Sizinle söyleşi yapmak, en çok istediklerim arasında idi diyebilirim ve gerçek oldu. Çok teşekkür ediyorum bizi kabul ettiğiniz için. Günümüzde radyasyon onkolojisi en bilinen bilim dallarından biri. Ancak geçmişte bu kadar bilinmez iken, siz nasıl radyasyon onkoloğu olmaya karar verdiniz, bu yolculuk nasıl başladı desem?

Şimdilerde bilgiye internetten ve diğer mecralardan her şekilde ulaşılabiliniyor. Ama ben kendimi radyasyon onkolojisi – radyoterapi tanımak adına şanslı görüyorum, çünkü ben tıp fakültesinde iken dersini aldım, hem de duayen hocalarımızdan.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde 4. Sınıfta Radyoloji stajında Radyoterapi ve Radyodiagnostik olarak dersimiz vardı. Dr. Nijad Bilge, Dr. Osman Aldemir ve Dr. Gökhan Töre gibi ülkemizdeki ilk nesil radyasyon onkologlarının dersleri idi bunlar. O nedenle radyoterapiye uzak değildim, ama radyasyon onkoloğu olmak istiyor muydum? Hayır, aslında çocuk hekimi olmak istiyordum. Hatta diploma töreni sırasında diplomamı Dr. Nijad Bilge' den aldım. O sırada kendisi bize takıldı: Hiçbiriniz Onkolojiye gelmezsiniz demişti. Bizler tabii ki geliriz hocam dedik, ama aslında aklımızda olan bir şey değildi.

Çocuk hekimi olmak isteğimden, o sıralardaki mecburi hizmet süreci, sıkıntılı zamanlar ve kendi çocuğumun hastalığı süreci sonrasında vazgeçtim. Mecburi hizmet sırasında İzmir'e gelmiştim ve kariyer yapma isteğim devam ediyordu.

Bazı sorularım vardı tabii: 'Ne yapabilirim? İstanbul mu İzmir mi?' gibi. Mecburi hizmet o zamanlar iki yıldı, ben de o süreci bitirmiştim. Temel Bilimlerden Devlet İhtisas Patoloji bölümünü de kazanmıştım. Temel bilimler mi klinisyen mi olmak ikilemi içerisinden klinisyen olmaya karar verdim. Tüm orta öğretim ve üniversite hayatım İstanbul'da geçmişti, arkadaşlarım vardı, o nedenle İstanbul'a bir özlem vardı evet ama bazı kolaylıkları ve avantajları nedeni ile İzmir'de kalmaya ve TUS'a girmeye karar verdim. Radyasyon onkolojisi o zaman gündeme geldi. Çok düşündüm tabii ki, Dokuz Eylül Üniversitesi ilk defa radyasyon onkolojisi için asistan alımı yapacaktı. Bunun akademik yol açısından şans olacağını düşündüm, ama bir taraftan da yaşayabileceğim zorluklar nedeni ile yapabilir miyim düşüncesi de vardı. Karar vermek zor oldu, sonuçta karar verdim ve pişman olmadım. Dokuz Eylül Üniversitesinin ilk iki asistanından biri oldum.

İlk asistan olmanın tabii artısı da eksisi de çok oldu. Kıdemlimiz yoktu, o zamanlarda uzmanlarımıza ulaşmak her zaman kolay olmuyordu. Tüm süreç içerisinde şartlar nedeni ile pek çok şeyi yapmak durumunda kaldık, ders notları oluşturduk. İlk iki asistan ben ve İlknur Hoca idik.

Biz o bayrağı taşıdık ve belki de Dokuz Eylül Üniversitesi Radyasyon Onkolojisi'nin kaderini de belirlemiş olduk. Gerçekten disiplinli, sorumluluk sahibi iki kadın olarak oldukça etkili olmaya çalıştık.

Biz size baktığımızda bütünlüklü ve aynı dili konuşan bir bölüm olarak gördük hep. Bölüm olarak yaşadıklarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Öğrenciliğimiz sırasında Radyasyon Onkolojisi ayrı anabilim dalı değildi, Radyoloji Bilim Dalı altında yer almaktaydı. Asistanlığımız sırasında katıldığımız ve Dokuz Eylül Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen kongre, aslında Radyoloji ile ortak son kongremizdi. Radyasyon Onkolojisine ufak bir oda ayrılmıştı, sayımız da oldukça azdı. O kongrede bulunanlar ile radyasyon onkolojisi için kendi derneğinin kurulması ve kongresinin düzenlenmesine karar vermişler.

Diğer branşlara nazaran gençlerin çok olduğu, sayımız hızla artmakta. Hocaların sayısı az iken, asistanlarımızın sayısı hızla artmakta. Bu konudaki düşünceleriniz, tavsiyeleriniz neler olur?

Genç bir Anabilim Dalıyız, 1989'da kurulduk. Bizim kliniğimiz 1991'de açıldı. Burada Anabilim Dalı oluşumunda yurtdışından bazı örnekler alabilirsiniz, ama bazı şeyler için sıfırdan başlayarak yapmanız gerekebilir. Özellikle kendi uğraştığım alan olan 'eğitim sistemi' için söyleyebilirim. Bazı standartlar getirmek gerekiyordu. İlk kongremiz, Dokuz Eylül Radyasyon Onkolojisi ev sahipliğinde Çeşme'de 1994'te yapıldı.

Derneğin temelleri de o kongrede atıldı. Eğitim standardizasyonu için özellikle rahmetli Münir Kınay Hoca ve rahmetli Emin Darendeliler'nin çok çabası oldu. Ben de akademisyen olmak istediğim için eğitim, benim için ayrı bir ilgi alanıydı. Ben asistan iken asistan karnesi hazırladım. Bu eğitim önerileri yapılırken bana yapar mısın denildiğinde hazırlarım dedim ve taslak karneyi oluşturdum. Arkasından camia

içerisinde hep müfredat geliştirme, eğitim işleri, sonra akreditasyon olayları içerisinde bulundum. Bu konularda en çok Münir Hoca ve Emin Abi ile konuştuk. Sonrasında hep beraber geliştirdik ve TROD tarafından ilk akredite kurum benim Anabilim Dalı Başkanı olduğum sırada kendi kliniğimiz oldu. İlk başvururken, geliştirdiğimiz sistem işliyor mu, aksaklıklar var mı diye kendi üzerimizde de bakalım istedik. O zaman Münir Hoca emekli olmuştu, kongrede belgemizi alacağımızı kendisine haber verdiğimde heyecanla 'o hep uğraştığımız belge mi? Yönergelerimiz sisteme girdi mi?' dedi. Şimdi bu sistem çok da güzel devam ediyor.

Bu çok önemli ve uğraşılarınızın karşılık bulması çok anlamlı... Emeklerinizin sonuçlarını gördünüz. O küçük adımlar koca bir sistem oldu. Hem sizi hem de rahmetli Münir Hoca ve benim için çok kıymetli Emin Hoca'nın yaptıklarına bakınca, şimdi işleyen pek çok sistemin sizler tarafından oluşturulduğunu bilmek ve sizleri tanımış olmak çok gurur verici.

Ben de kendimi Radyasyon Onkolojisi açısından şanslı bir dönem olarak görüyorum. Biz 2 boyutla başladık, Dokuz Eylül kliniği olarak maske yaparak tedavi planlıyorduk. O dönemde Türkiye'de hiçbir klinikte maske kullanımı yoktu. İzosantrik planlamalar yapıyorduk. O zaman kıymetini bilmiyorduk, sonra bize çok şey kazandırdığını anladık. O zaman için 2 değil de 2.5 boyutlu diyebiliriz. Radyolojiden BT kesitlerini alabiliyor ve onları değerlendiriyorduk.

Bilgisayarlı tedavi planlaması yapıyorduk. 2000'lere doğru 3 boyutlular başladı. Yine yapmak istedik, devlet yeterli destek vermedi. İlk 3 boyutlu tedaviyi 2003'te devlette biz kurduk. BAP projesi ile kurabildik o dönemde. 2010'lara geldiğimizde YART' ler geldi. 2013 yılında da SBRT, VMAT, nefes takip sistemleri kullanılmaya başlandı. Kamu kuruluşları içerisinde ilk uygulayan olabildik hep, eğitim kurumlarında olması gerektiğine inandık ve son teknolojiyi uygulamaya çalıştık.

Sizlerin devlet eğitim kurumlarında bu çabayı göstermeniz çok kıymetli olmuş. Böylece pek çok devlet kurumuna da örnek oluşturmuş, yolu açmışsınız diye düşünüyorum.

Biliyorsun Türkiye'de birçok ESTRO kursları oldu. İlk kurs, 1995 yılında Brakiterapi konusunda düzenlendi. Sonrasında da her yıl Türkiye'de bir ESTRO kursu yapıldı. Bu kurslara Türkiye'den katılımcılardan sembolik bir ücret alınarak pek çok arkadaşın katılabilmesi mümkün oldu. Sonrasında 2000'lerden sonra siyasi ve bazı terör sebepleri nedeni ile kursların yapılmasında zorlanıldı. Ama 2 boyutludan 3 boyutluya geçiş kursunu kliniğimiz önerdi ve ilk bizde yapıldı. Sonra ESTRO o kursu kendi bünyesine aldı. Ama sonrasında Türkiye olarak önceliğimizi kaybettik, bir ara hem İstanbul'da hem İzmir'de kurslar olurken şimdi ara ara kurslar Türkiye'de olabiliyor ama rutin olmadığını görüyoruz. İlk başladığımızda var olan ESTRO kurslarının tamamı İzmir'de bir tur yapılabilmişti, ikinci tur maalesef gerçekleşemedi.

Türkiye'deki Radyasyon Onkolojisinin geçmişinden günümüze çok güzel bir yolculuk yaptırdınız.

Geçmişten bugüne bir değerlendirme yapacak olursak; Türkiye'de radyasyon onkolojisinin temellerini atan Tevfik

Berkman Hoca'mızı asla unutmamak gerekir. Ardından gelen Nijad Bilge Hoca ve Reha Uzel Hoca gibi kıymetli değerlerimizi tanıma, onları dinleme ve vizyonlarıyla gelecek planlarımızı şekillendirme şansına eriştik. Bizler aslında bir geçiş döneminin tam ortasında, dünün birikimiyle yarının teknolojisi arasında bir köprü vazifesi gördük.

Bizler de o köprü olmayı sizlerden gördük, sizlerden öğrendik diyebilirim. Şimdi en büyük gayemiz, sizden devraldığımız bu kıymetli mirası bizden sonraki nesillere aktarabilmek. Sizinle çalışma fırsatı bulabildiğimiz için ne mutlu bize; özellikle Türkiye'de akademik ve profesyonel hayatın getirdiği zorluklar içinde bu dayanışma çok kıymetli bir motivasyon kaynağı. Yaşamın diğer renklerine geçecek olursak... Fadime Akman, radyasyon onkoloğu kimliğinin ötesinde aslında kimdir? Neler yapar, nelerden hoşlanır? Sizi biraz da iş dışındaki dünyanızla tanıyabilir miyiz?

Aslında yoğun çalışma hayatı içinde, radyasyon onkoloğu kimliğinin ötesine geçip başka şeyler yapmaya pek vakit kalmıyordu. Bahsettiğim gibi, ayın neredeyse iki hafta sonunu bir akademik etkinlikte görevli olarak geçiriyordum. Ben; radyasyon onkolojisi yolculuğundan da önce başlayan bir anne, bir kadın ve bir akademisyenim. Türkiye'de bu kimliklerle var olmanın zorluklarını hep birlikte yaşadık. Bizim bölümümüzde de ciddi bir erkek egemenliği vardı; o yapının içinde kendimize yer açmak için çok çabaladık. Öncelik her zaman erkeklerindi ama günün sonunda bunu değiştirmeyi başardığımıza yürekten inanıyorum.

Tüm bunların öncesine dönersek; ben aslında bir köy çocuğuyum. İlkokula köyde başladım, ardından şehirde devam ettim ve eğitim hayatımı 'Devlet Parasız Yatılı' olarak sürdürdüm. Bugün geldiğim nokta, tamamen Cumhuriyet'in sunduğu imkânlar sayesindedir. Akademik kariyerim boyunca bu fırsatların hep bilincinde oldum; üzerimdeki bu tarihi sorumlulukla ülkem için elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım. Ülkeme olan vefa borcumu ödediğimi düşünüyorum. Tabii bu süreç oldukça yorucu ve zorlu geçti; şimdi artık biraz durmak ve tabiri caizse kendimi yaşamak istediğim bir dönemdeyim.
Çok iyi yaptığınızı düşünüyorum ben. Kendinize zaman ayırmanız çok güzel. Akademik başarılarınız tamamladınız ve kendinize döndünüz gibi olmuş.

Kadın akademisyen olmak o zamanlarda kolay değildi. Bazen engellendiğimiz bile olmuştu. İşi sizin yaptığınız, alkışı onların aldığı zamanlar bile olmuştur. Ama ben öne çıkmayı seven bir insan değilim, işi yaparım, takdir eden eder, yapabileceğimin en iyisini yapmaya çalışırım.

Teknolojiyi bu kadar merkezine alan bir bilim dalının parçasıyken, yapay zekadan kaçmak pek mümkün olmasa gerek. Siz bu yeni döneme nasıl bakıyorsunuz? Yapay zeka işimizin neresinde ne kadar olmalı?

Radyasyon onkolojisinde bu konunun uzağında kalmak mümkün değil. Oto-konturlama, segmentasyon, plan yapma

vb. konularda çalıştık hatta cihaz firmalarını da işin içine soktuk. 10 yıldan uzun süredir bu teknoloji için ciddi çaba sarfetmiştik. Onlar bizim işimizi kolaylaştırmakta, ama sınırların iyi çizilmesi gerekiyor. Bizim bilim dalımızda ne kadar yapay zeka kullansak da son kararı verecek olan ekip ve sorumluluk hep bizde. Yapay zeka kolaylaştırıcı olmakta evet, ama kararı, bizim kararımızdan daha üstün değil. Yapay zekanın sınırlarını belirlemek işin en önemli noktası. Radyasyon onkolojisinin en başında, standartlar Avrupa veya Amerika'da vardı ve Türkiye'ye uyarlamıştık.

Yapay zekada henüz hiçbir yerde standart yok. Tüm bu yoldaki sınırları çizilmeli. İnsanın belirleyiciliği önemli hala, bizler tedavide karar verirken şu sözü hatırlatmak istiyorum: 'Hastalık yoktur hasta vardır'. Tabii ki dayanaklarımız, literatürler olmalı. Biz hastayı görerek o hastaya göre belirleme yapmalıyız. Bu sırada belirli kılavuzlardan hastaya özel sapmalar yapabiliriz. Sonuçta o hasta ve evet aynı zamanda insan, onun şartlarına uyacak şekilde uyarlamalar gerekebilir. Yapay zeka henüz bunu yapabilecek durumda değil.

Siz İzmir'de çalıştınız hep, İzmir şimdi büyükşehir ama siz çalışırken daha küçük idi. Özellikle genç arkadaşlarımız açısından sormak istediğim bir şey var. Sayı olarak artmamızdan kaynaklanan, küçük şehirlerde çalışmayı tercih etmek durumunda kalabilirler. Onlara bu konuda ne söylemek istersiniz? Küçük şehir için avantajlı olur diyebilir misiniz?

İki yüzü olduğunu söyleyebilirim. Avantajı var, o şehirde çalışan ilk kişilerseniz. Daha rahat yapabileceğiniz şeyler oluyor. Dezavantajı ise danışabileceğiniz kimse yok, sorunu paylaşacağınız kimse yok. Yaşam olarak ise küçük şehirler her zaman daha iyi, ömrünüz yollarda geçmez. Yani çalışma için artı ve eksileri değerlendirmeli. Akademik kadro, ilerlemeler açısından ise küçük şehirler daha avantajlı olabilir.

Daha önceki sayımızda önce Burak arkadaşımızın sorduğu, benim de sonrasında sormaktan en çok hoşlandığım sorulardan birine gelirsek. Sorumuz: 2x2 kaç eder?

2x2, 4 eder ama tıpta 4 etmez. Yani her zaman 4 etmez diyebilirim.

Şimdi de benim yaptığım söyleşilerin olmazsa olmaz sorusuna gelmek istiyorum: Vücudumuzda bir organ olma şansınız olsa idi, tercihiniz ne olurdu? Ve neden?

Biraz düşüneyim, herhalde hipofiz olurdum. Biraz kendi hayatıma benzettiğim için galiba. Ömrüm boyunca her şeyin kontrolüm altında olmasını istedim. Bunun dışındaki durumlarda mutsuz olabiliyorum galiba.

Son olarak bizlere bir cümle söylemek isterseniz ne dersiniz?

Aslında cümle şu: 'Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgar yardım etmez'. Ortaokulda not defterime yazmışım bunu. Yapabileceğinizin en iyisini yapın, işinizi sevin. İşinizi sevmezseniz mutlu olmak zor. İşinizi severseniz her şey daha kolay olur. Başarı daha ulaşılabilir olur. Umut hep vardır, umudunuzu hiç kaybetmeyin demek istiyorum.

Çok kıymetli Fadime hocamıza, bize zaman ayırdığı için gönülden teşekkür ediyoruz. Hep birlikte, sevdikleriniz ile güzel günleriniz olsun diyerek size hoşçakalın diyoruz.

TROD Eğitim Kliniği Akreditasyonu Yolculuğu: Ankara Bilkent Şehir Hastanesi

Dr. Havva Beyaz

TROD tarafından yürütülen Eğitim Kliniği Akreditasyon Programı kapsamında, 2025 yılı içerisinde Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Radyasyon Onkolojisi Kliniği eğitim kliniği olarak akredite edilmiştir. 2019 yılında kurulan kliniğimiz, kısa sürede güçlü bir klinik ve akademik yapı kazanmıştır.

Günümüzde kliniğimiz; ileri teknolojik donanımı, deneyimli kadrosu ve kapsamlı eğitim programı ile ülkemizde onkolojik tedavinin önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir. Bu akreditasyon, sunduğumuz eğitim ve hasta bakımının ulusal standartlarda sürdürüldüğünün önemli bir göstergesidir.

TROD Eğitim Kliniği Akreditasyonu; uzmanlık eğitiminin belirli standartlar çerçevesinde ve yapılandırılmış bir programla yürütüldüğünü belgeleyen kapsamlı bir değerlendirme sürecidir. Bu süreçte; uzmanlık eğitimi müfredatı, asistan karnesi ve rotasyon sistemi, düzenli teorik dersler ve bilimsel toplantılar, eğitici kadronun akademik yetkinliği, vaka çeşitliliği, hasta hacmi, ileri radyoterapi tekniklerinin rutin kullanımı, kalite güvence uygulamaları, multidisipliner tümör konseylerine aktif katılım ve kurumun fiziksel koşulları dikkate alınmaktadır.

Akreditasyon başvuru sürecinde gerekli formlar eksiksiz olarak tamamlanmış, ardından TROD Akreditasyon Komitesi tarafından kliniğimize saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda kliniğimiz eğitim kliniği olarak akredite edilmiştir.

Ekibimiz ve Akademik Yapımız

Kliniğimiz, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı ile afiliasyon protokolü kapsamında çalışmalarını sürdürmektedir. Eğitim ve hizmet faaliyetleri; 1 profesör, 4 doçent, 2 doktor öğretim üyesi ve eğitici kadrosunda yer alan 1 başasistan tarafından yürütülmektedir. Bunun yanında 10 uzman hekim, 22 asistan hekim ve 5 medikal fizik uzmanı ile geniş ve dinamik bir ekip yapısı bulunmaktadır. AYBÜ Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencileri de kliniğimizde seçmeli stajlarını gerçekleştirmektedir. Bugüne kadar kliniğimizden 3 uzman hekim mezun olmuş olup, bu hekimlerin tamamı TROD Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanmıştır. Halen eğitimine devam eden son yıl asistanlarımızdan 6'sı TROD Yeterlilik Yazılı Sınavı'nı başarıyla geçmiştir.

Kliniğimizde yalnızca akademik ve klinik üretkenlik değil, güçlü bir ekip ruhu da ön plandadır. Birbirini destekleyen ve dayanışma içinde çalışan bir ortam sayesinde birçok çalışma arkadaşımız için burası sadece bir iş yeri değil, aynı zamanda kendilerini ait hissettikleri bir aile ortamıdır.

Teknolojik Donanımımız ve Tedavi Olanaklarımız

Kliniğimizde Varian marka 3 adet lineer akseleratör (Varian Edge, Varian Millennium ve Varian STx), 1 adet Accuray Radixact TomoTherapy sistemi, Varian marka HDR brakiterapi ünitesi ve 2 adet BT-simülatör aktif olarak kullanılmaktadır. Bu donanım sayesinde IMRT, VMAT, IGRT, SRS, SBRT ve brakiterapi uygulamaları güvenle ve yüksek doğrulukla gerçekleştirilmektedir. Düzenli kalite kontrol programları ile hasta güvenliği ön planda tutulmaktadır. Küratif, adjuvan ve palyatif tedaviler güncel kılavuzlar doğrultusunda planlanmakta olup, yılda yaklaşık 3200 hastaya radyoterapi hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca kliniğimizde 21 yataklı servis altyapısı bulunmakta; gerekli durumlarda eş zamanlı kemoterapi uygulanabilmekte ve anestezi eşliğinde radyoterapi tedavisi verilebilmektedir.

Eğitim Anlayışımız ve Geleceğe Bakış

Uzmanlık eğitimi; düzenli teorik dersler, makale saatleri, vaka tartışmaları, servis vizitlerinde hasta başı eğitim ve multidisipliner konseyler ile aktif biçimde yürütülmektedir. Asistanların bilimsel araştırmalara katılımı ve akademik etkinliklerde yer almaları desteklenmektedir. Bu akreditasyonu bir son nokta olarak değil, sürekli gelişim yolunda atılmış önemli bir adım olarak görüyoruz. Hedefimiz; eğitim kalitesini artırmaya, bilimsel üretkenliği güçlendirmeye ve ülkemize nitelikli radyasyon onkologları kazandırmaya devam etmektir.

TROD Hasta Okulu

Dr. Züleyha Akgün

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği tarafından hayata geçirilen 'Hasta Okulu' projesi, kanserle mücadelede yalnızca tedaviyi değil, hasta ve yakınlarının doğru bilgiye erişimini, beslenme ve psikososyal destek süreçlerini de kapsayan bütüncül bir yaklaşım sunuyor. TROD Genel Sekreteri Prof. Dr. Didem Çolpan Öksüz'ün koordinatörlüğünde yürütülen bu önemli girişimi kendisiyle konuştuk.

TROD Hasta Okulu fikri nasıl ortaya çıktı?

TROD Yönetim Kurulu olarak kanser konusunda toplumda farkındalığı artırmak, radyoterapinin kanser tedavisindeki yerini vurgulamak, hastaların tedaviye uyumlarını artırmak ve yaşam kalitelerini destekleyerek sağlıklı yaşam alışkanlıklarını teşvik etmek istiyorduk. Bunun için hastaların doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmasını sağlamamız gerekiyordu. 20 Kasım 2025 tarihinde Prof. Dr. Banu Atalar başkanlığında gerçekleştirilen derneğimiz ve hasta dernekleriyle yapılan çalıştayda bu fikir daha da şekillendi. Çalıştayda, radyoterapinin kanser tedavisindeki yeri aslında çok güçlü olmasına rağmen toplumda yeterince bilinmediği, hastaların doğru bilgiye ulaşmakta zorlandığı, özellikle internet ve sosyal medyada ciddi bir bilgi kirliliği olduğu vurgulandı. Ayrıca, hasta ve hasta yakınlarının hem psikolojik hem de sosyal açıdan oldukça ağır bir yük taşıdığı açıkça dile getirildi. Tüm bu geri bildirimler bize; hastalar ve yakınları için sadece tedavi değil, aynı zamanda doğru bilgilendirme, rehberlik ve destek mekanizmaları da en az tedavi kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiş oldu. Bu ihtiyaçlardan hareketle, hasta ve yakınlarına yönelik bilimsel, güvenilir ve erişilebilir bir eğitim modeli oluşturma gerekliliği ortaya çıktı ve 'Hasta Okulu' projesi bu çok paydaşlı ihtiyaçların somut bir çıktısı olarak hayata geçirildi.

Şimdiye kadar neler yapıldı?

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği olarak, 'Radyasyon Onkologları Günü' etkinlikleri kapsamında; kanser hakkında toplumda farkındalığı artırmak; ilgili hekimler, hastalar, hasta yakınları ve halkı bir araya getirmek amacıyla 25 Kasım 2025 günü Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi 'Aydın İnal Amfisi'nde ilk Hasta Okulu

toplantısını başlattık. Prof. Dr. Banu Atalar ve benim moderatörlüğümde Prof. Dr. Emine Canyılmaz, Prof. Dr. Nilgün Özbek Okumuş, Prof. Dr. Sema Rakıcı deneyimlerini paylaştılar. Trabzon'dan sonra Hasta Okulunun ikincisi 26 Aralık 2025 tarihinde Antalya Şehir Hastanesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Bu toplantıda moderatörlük görevini Prof. Dr. Banu Atalar ile Prof. Dr. İlknur Bilkay Görken üstlenirken; Doç. Dr. Eda Küçüktülü, Prof. Dr. Vildan Kaya ve Prof. Dr. Gamze Aksu bilgi ve deneyimlerini paylaştılar. Hasta Okulu'nun üçüncü buluşması ise 13 Şubat 2026 tarihinde Adana Şehir Hastanesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Prof. Dr. Banu Atalar ve Prof. Dr. Neslihan Kurtul' un moderatörlüğünde gerçekleşen bu toplantıda; Uzm. Dr. Selahattin Menteş, Prof. Dr. Fundagül Andiç ve Prof. Dr. Ozan Cem Güler katılımcılara kapsamlı bilgiler sundular. Hasta Okulu etkinlikleri, belediyelerin, hasta derneklerinin tanıtım destekleri ve il sağlık müdürlükleri ile üniversite-hastane yönetimlerinin katkıları sayesinde geniş kitlelere ulaştı.

Bu iş birlikleri, halkın katılımını artırarak etkinliğin etkisini güçlendirdi. Emek veren herkese teşekkür ederiz.

Sizce hastalar bu programla ne gibi kazanımlar elde ettiler? Hastaların yanı sıra bakım veren gruplara da katkısı oldu mu?

Hasta Okulu sayesinde hastalar ve yakınları, kanseri yalnızca bir hastalık olarak değil, yönetilebilir bir süreç olarak görmeye başladılar. Kanserin oluşumunda rol oynayan risk faktörlerinden erken tanının hayati önemine, tedavi seçeneklerinden radyoterapinin küratif ve palyatif kullanımına kadar pek çok konu anlaşılır ve kapsamlı bir şekilde ele alındı. Özellikle radyoterapi sürecinde hastaları nelerin beklediği, olası yan etkilerin nasıl yönetilebileceği ve günümüzde gelişen teknolojiler sayesinde tedavinin artık çok daha hedefe yönelik ve güvenli şekilde uygulanabildiği detaylı biçimde paylaşıldı.

Bu bilgilendirmeler, hastaların kaygılarını azaltıp, sürece daha bilinçli, uyumlu ve aktif bir şekilde katılım göstermelerini sağlayacaktır. Hasta yakınları açısından ise bu program, bakım sürecinde nasıl destek olunacağına dair farkındalık kazandırıp, hasta ile daha sağlıklı bir iletişim kurulmasına önemli katkı sağladığını düşünüyorum. Hasta Okulu projesi yalnızca bilgi aktarmakla kalmayıp, hastaların ve hasta yakınlarının kendilerini yalnız hissetmemelerini sağlayarak psikososyal destek açısından da büyük bir boşluğu doldurduğunu gördük.

Beslenme desteği ve yaşam tarzı tedavinin bir parçası olarak yeterince ciddiye alınıyor mu?

Kanser hastalarında beslenme konusu giderek daha fazla önem kazanıyor. En çok da sosyal medyada bu konuda bilgi kirliliği mevcut. Bu nedenle Hasta Okulu'nda beslenme ve yaşam tarzı başlıklarına özellikle yer verdik. Dengeli beslenmenin tedavi başarısına katkısı, iştahsızlık, mukozit ve kilo kaybı gibi sorunlarla baş etme yolları bilimsel verilerle aktarıldı. Aynı zamanda hastaların günlük hayatta en sık sorduğu 'tedavi sırasında

hangi besinlerin tüketilmesi, hangilerinin sınırlandırılması gerektiği' sorularına pratik ve uygulanabilir yanıtlar verildi. Kişiye özel beslenmenin bağışıklık sistemi üzerindeki olumlu etkilerine değinildi. Bunun yanında, günlük kısa yürüyüşler gibi basit fiziksel aktivitelerin bile tedavi sürecine anlamlı katkılar sağlayabildiğini özellikle vurguladık. Düzenlediğimiz üç Hasta Okulu'nda da bu başlığın hasta ve hasta yakınları tarafından en çok ilgi gören konulardan biri olduğunu ve toplantıların sonunda en fazla sorunun bu alanda yöneltildiğini net bir şekilde gözlemledik.

Hasta Okulu programları hastaların tedaviye uyumunu, yaşam kalitesini artırır mı?

Kesinlikle artırıyor. Tedavi sürecinde hastanın doğru yönlendirilmesi hem uyumu hem de tedavi başarısını belirgin şekilde artıran kritik bir unsurdur. Hasta Okulu'nda hastalara radyoterapi sürecinde nelerle karşılaşacaklarını adım adım anlatıyoruz ve olası yan etkilerin büyük kısmının yönetilebilir olduğunu vurguluyoruz.

Bu doğru bilgilendirme, hastaların kaygısını azaltırken tedaviye uyumlarını da belirgin şekilde artırıyor. Ayrıca günümüzde radyoterapinin gelişmiş teknolojilerle çok daha hassas ve güvenli şekilde uygulanabildiğini anlatmak, hastaların sürece olan güvenini güçlendiriyor. Programın sonunda yaptığımız interaktif soru-cevap bölümleri ise hasta ve hasta yakınlarının akıllarındaki soru işaretlerini gidererek sürece daha bilinçli ve güvenli bir şekilde katılmalarını sağlıyor.

Hasta Okulu kapsamında sosyal etkinliklere de yer veriyorsunuz. Bu etkinlikler nasıl bir etki oluşturdu?

Hasta Okulu'nda yalnızca bilimsel bilgilendirme değil, hasta ve hasta yakınlarının duygularını ifade edebilecekleri alanlar oluşturmayı da önemsiyoruz. Bu kapsamda Prof. Dr. Sema Rakıcı'nın katkılarıyla Trabzon Hasta Okulu etkinliğinde düzenlediğimiz 'Hasta gözünden radyoterapi' temalı resim sergisinde, hastalar kansere ve tedavi süreçlerine dair hislerini kelimeler yerine renkler ve çizimler aracılığıyla ifade etme fırsatı buldular. Bu sergi hem katılımcılar hem de izleyenler için oldukça etkileyici bir deneyim oldu.

Antalya'daki Hasta Okulu etkinliğimizin ardından ise Öğr. Gör. Dr. Halis Işık, Hüsamettin Işık ve Serhat Fırat tarafından gerçekleştirilen mini müzik dinletisi, programa farklı bir boyut kazandırdı. Bu tür etkinlikler, hastaların moral ve motivasyonunu artırırken, tedavi sürecine daha güçlü ve umutlu bir şekilde devam etmelerine katkı sağladığını düşünüyoruz.

Hasta Okulu'nun gelecek vizyonunda neler var?

Farklı şehirlerde düzenlediğimiz Hasta Okulu etkinlikleri sayesinde, kanser konusunda doğru ve güvenilir bilgiyi ülke genelinde daha geniş kitlelere ulaştırabiliyoruz. Aynı zamanda her bölgenin kendi ihtiyaçlarını ve hasta deneyimlerini yerinde gözlemleme fırsatı buluyoruz. Bu da bize daha kapsayıcı, daha gerçek ihtiyaçlara dokunan bir eğitim modeli geliştirme imkânı sağlıyor.

Bu nedenle Hasta Okulu'nu farklı şehirlerde yaygınlaştırarak sürdürmeyi hedefliyoruz. Önümüzdeki dönemde amacımız, Hasta Okulu'nu daha fazla hastaya ulaştırmak ve bu modeli dijital platformlarla destekleyerek erişilebilirliğini artırmak.

Bu kapsamda TROD web sitemizde hastalara yönelik bilgilendirme içeriklerini daha anlaşılır, güncel ve erişilebilir hale getirmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz; özellikle de tedavi süreçleri, radyoterapi hakkında merak edilenler ve doğru bilginin yaygınlaştırılmasına yönelik içerikleri geliştirmeye odaklanıyoruz.

San Francisco Günlükleri: ASTRO 2025'te Bilim, Kültür ve İlham

Dr. Sümerya Duru Birgi

Dünyanın en saygın bilimsel buluşmalarından biri olan ASTRO 2025, sadece güncel verilerin paylaşıldığı bir platform değil, aynı zamanda bilimin evrensel dilinin konuşulduğu bir ekosistem. Dr. Sümerya Duru Birgi, San Francisco'nun dinamik atmosferinde gerçekleşen bu büyük organizasyonun, akademik vizyona kattığı değeri ve uluslararası temasların ilham verici gücünü okurlarımız için kaleme aldı.

ASTRO 2025 Yıllık Toplantısı, Amerikan Radyasyon Onkolojisi Derneği tarafından her yıl düzenlenen ve Radyasyon Onkolojisi alanında dünyanın en saygın ve en görünür bilimsel buluşmalarından biri olarak kabul edilen önemli bir organizasyondur. Geçtiğimiz yıl 28-30 Eylül 2025 tarihleri arasında San Francisco'daki Moscone Center'da gerçekleştirilen bu toplantı, ASTRO' nun tanımına göre alanın 'dünyadaki en önemli bilimsel etkinliği' niteliğini taşımakta ve her yıl 7.000'den fazla katılımcıyı bir araya getirmektedir. Uluslararası katılımcılar açısından bilimsel paylaşım, sosyal ağ ve iş birliği fırsatları sunması bakımından da son derece değerli bir platformdur. Bu nedenle ASTRO'da bulunmak, genç bir akademisyen için yalnızca güncel gelişmeleri izlemek değil, aynı zamanda Radyasyon Onkolojisinin küresel ölçekte nasıl şekillendiğini görmek ve

akademik vizyonunu genişletmek anlamına da gelmektedir.

ASTRO 2025, bu yıl da Radyasyon Onkolojisi adına çok önemli bilim insanlarının bir arada yer aldığı ve en güncel konuların ve gelişmelerin tartışıldığı bir platform oldu. Özellikle radyasyon onkolojine yöne veren biyolojik tabanlı tedavi yönetimi, güncel ve her gün gelişen teknolojinin yansımaları, mikroçevre ile ilgili gelişmeler, yapa zeka kullanımları yanısıra immunoterapi ile etkileşimler toplantıda yer alan önemli başlıklar arasındaydı. Türkiye'den de geniş katılımın sağlandığı bu toplantıda, TROD derneği başkanımız, TROD üyesi kıymetli hocalarımız ve Türk Radyasyon Onkolojisi camiasını temsilen yer alan akademisyen meslektaşlarımızla birlikte bulunmak benim için ayrı bir gurur vesilesi oldu. Ayrıca Türkiye'den yapılan birçok çalışmanın sözel veya poster bildiri oturumlarında yer aldığını görmek, ülkemiz adına onurlanmamızı ve uluslararası bir platformda Türkiye'den katılan bir akademisyen olmanın sorumluluğunu derinden hissetmemizi sağladı.

Kendi camiamızda oldukça büyük bir prestije sahip olan bu kongreye katılmak, benim için yalnızca bilimsel bir toplantıya iştirak etmekten çok daha fazlasını ifade etti. Farklı ülkelerden, farklı disiplinlerden ve güçlü akademik geçmişlere sahip araştırmacılarla aynı ortamda bulunmak, bilimin evrensel dilini yakından hissetmemi sağladı. Sunumlar, oturumlar ve tartışmalar boyunca yalnızca güncel bilgiye değil, bilimsel düşüncenin nasıl şekillendiğine de tanıklık ettim. Bu deneyim, kendi çalışma alanıma daha geniş bir perspektiften bakabilmemi sağlarken, akademik yolculuğumda hangi noktada olduğumu ve gelecekte nasıl bir yön çizmek istediğimi daha net görmeme katkıda bulundu. Kendi alanımda emek verdiğim konuların uluslararası düzeyde de karşılık bulduğunu görmemi sağlayarak da geleceğe yönelik motivasyonumu arttırdı.

Kongrenin benim için en kıymetli yönlerinden biri de, bilimsel ortamın sosyal boyutunu da yakından deneyimlemek oldu. Oturumların yanı sıra kahve aralarında, sosyal etkinliklerde ve kısa sohbetlerde kurulan

temaslar da en az bilimsel içerik kadar öğreticiydi. Bazen birkaç dakikalık samimi bir konuşmanın bile uzun bir sunum kadar etkili olabildiğini görmek, akademik hayatın ne kadar canlı, paylaşımcı ve ilham verici bir dünya olduğunu bana yeniden hatırlattı. Bilimsel ortaklıkların çoğu zaman bu doğal ve sıcak temaslarla başladığını görmek, özellikle genç bir akademisyen için hem moral hem de motivasyon kaynağıydı.

San Francisco'nun kendisi de bu deneyimi ayrıcalıklı kılan unsurlardan biriydi. Şehrin çok kültürlü yapısı, dinamizmi ve farklı atmosferi, kongrenin uluslararası ruhuyla son derece uyumluydu. Farklı bir coğrafyada bulunmak, başka bir şehrin ritmini hissetmek ve kısa da olsa farklı bir kültürel ortamı deneyimlemek, insanın yalnızca bakış açısını değil, düşünce biçimini de zenginleştiriyor. Özellikle akademik yolculuğun başlarında farklı yerler görmek, kişinin hem kendi birikimini hem de gelişime açık yönlerini daha net fark etmesini sağlıyor.

Sonuç olarak ASTRO 2025, bana yalnızca bilimsel bilgi değil; motivasyon, yeni bakış açıları ve kalıcı akademik bağlar kazandırdı. Akademisyenliğin yalnızca yayınlardan, verilerden ve sunumlardan ibaret olmadığını; aynı zamanda insan ilişkileri, kültürel temaslar ve ilham veren karşılaşmalarla zenginleşen bir yolculuk olduğunu bu deneyim sayesinde çok daha güçlü biçimde hissettim. Geriye dönüp baktığımda, bu tür uluslararası deneyimlerin genç bir akademisyenin hayatında yalnızca bir anı değil, gerçekten yön belirleyen önemli bir durak olduğunu düşünüyorum. Tüm genç akademisyen meslektaşlarımın meslek yaşamları boyunca en az bir kez bu tecrübeyi yaşamasını gönülden diliyorum.

ASTRO 2025:
Teknolojinin Klinik Pratikle Buluştuğu Yer

Dr. Ece ATAK

Yapay zeka, yeni nesil teknolojiler ve radyasyon onkolojisinin geleceğini şekillendiren inovasyonlar... İlk ASTRO deneyimini yaşayan Dr. Ece Atak, kongrenin sergi alanındaki teknolojik dönüşümden, erken kariyer dönemindeki meslektaşlarıyla kurduğu uluslararası bağlara kadar uzanan heyecan verici gözlemlerini aktarıyor.

ASTRO 2025'e ilk kez katılmak, benim için sıradan bir kongre deneyiminden çok daha ötesiydi. Radyasyon onkolojisinin yalnızca bugünkü uygulamalarını değil, gelecekte hangi yöne evrileceğini de tartışmaya açan bu toplantı etkileşimli yapısıyla mesleki bakış açımı önemli ölçüde genişletti. Daha önce literatürden ve çevrim içi sunumlardan takip ettiğim pek çok konunun, alanın önde gelen araştırmacılarının sunumlarıyla ele alınmasına tanık olmak heyecanımı ve motivasyonumu çok arttırdı.

Kongrede dikkatimi en çok çeken başlıklardan biri, benign hastalıklara ayrılan geniş ve nitelikli oturumlar oldu. Özellikle osteoartrit gibi dejeneratif hastalıklarda radyoterapinin yeri üzerine yapılan sunumlar, alanımızın yalnızca kanser tedavisiyle sınırlı kalmaması gerektiğine dair güçlü bir mesaj veriyordu. Bilimsel programda ülkemizden de sözel sunumlar yer aldı. Bu kapsamda Prof. Dr. Cem Önal'ın, pelvik lenf nodu metastazı olan prostat kanserli hastalarda definitif radyoterapi ve androjen baskılama tedavisi sonrası 68Ga-PSMA PET/BT ile değerlendirilen metabolik yanıtın prognostik önemini inceleyen çalışmasını canlı dinlemek benim için oldukça öğreticiydi.

Ayrıca poster alanında da ülkemizden farklı merkezlerden gelen pek çok çalışma sunulmaktaydı. ASTRO gibi küresel platformlarda ülkemizden çalışmaların yer alması, Türkiye'nin uluslararası bilimsel görünürlüğü açısından son derece kıymetli ve gurur vericiydi.

ASTRO 2025'in en heyecan verici bölümlerinden biri kuşkusuz sergi alanıydı. Burada radyasyon onkolojisinin teknolojik

dönüşümünü doğrudan gözlemleme ve deneyimleme fırsatı buldum. Yeni nesil lineer hızlandırıcılar, adaptif radyoterapi çözümleri, otomatik planlama sistemleri ve gelişmiş görüntü kılavuzlu tedavi teknolojileri dikkat çekiciydi. Gerçek zamanlı yüzey takibi, hasta pozisyonlama doğruluğu ve hareket yönetimi konularında bu sistemlerin klinik katkıları canlı demolar eşliğinde aktarıldı. Proton tedavisi alanında tanıtılan platformların upright tedavi koltuğunu birebir deneme fırsatı bulmak ise hasta konforu ve pozisyonlamanın klinik pratiğe yansımasını daha somut biçimde değerlendirmemi sağladı. Bunun yanında prostat kanserinde uygulanan 'spacer' teknolojisini maket üzerinde deneyimlemek, bu uygulamanın kliniğe adapte edilebilirliğini deneme şansı da buldum.

Genomik karar destek araçlarının tedavi planlamasına entegrasyonu ve biyofizik temelli yenilikçi tedavi yaklaşımlarının

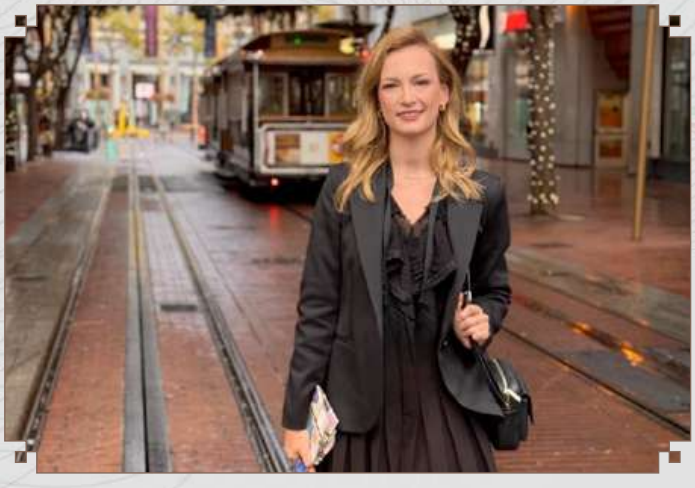

ne kadar yaygınlaştığını görmek de beni oldukça etkiledi.

Kongre sırasında yapılan bir oylama ise alanımızın geleceğine dair dikkat çekici bir perspektif sunmaktaydı. 'Önümüzdeki 10 yılda radyasyon onkolojisini en fazla dönüştürecek yenilik nedir?' sorusuna katılımcılar oy verdi ve 'genomik ve biyobelirteç entegrasyonu' ile 'radyofarmasötikler ve teranostik yaklaşımlar' ikinci sırayı paylaşırken, oylamanın kazananı tabiki 'yapay zeka ve makine öğrenmesi' oldu. Bu sonuç, kongre boyunca sıkça vurgulanan dijitalleşme, veri analitiği ve akıllı iş akışları temasını da özetler nitelikteydi. Bu eğilimin planlama tarafında da otomatik konturlama yazılımları ve yapay zeka destekli iş akışları demolarıyla ne kadar hızlı ilerlediğini ve klinik pratiğe çoktan girdiğini gördüm.

Kongrede erken kariyer radyasyon onkologlarına yönelik oturumlar ve etkileşim alanları da dikkat çekiciydi. Farklı ülkelerden gelen genç meslektaşlarla yapılan bilimsel ve sosyal paylaşımlar, benzer zorlukların ve ortak hedeflerin paylaşıldığını görmek açısından son derece motive ediciydi. Bu ortam yalnızca bilgi alışverişini değil, gelecekte kurulabilecek uluslararası iş birliklerini de teşvik ediyordu. Herkesin kucak açıcı ve iş birliğine yatkın tavrı mutluluk vericiydi.

Genç meslektaşlarımız açısından bu bölümün özellikle değerli olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu ortamda yalnızca

bilgi edinmiyoruz; aynı zamanda radyasyon onkolojisinin geleceğini birlikte şekillendirecek benzer vizyon ve heyecanı paylaşan bir akran topluluğuyla bir araya geliyoruz. Bu tür bir entelektüel temas ve eş düzey bilimsel etkileşim başka bir platformda aynı yoğunlukta yakalanması güç bir olanak sunuyor. Bu nedenle bu uluslararası platformlara mümkün olduğunca katılmaya çalışmak ve farklı merkezlerle aktif iletişim içinde olmanın, kariyer gelişimine

yalnızca akademik değil, stratejik bir boyut da kazandırdığının da farkında olmak gerek. Çok merkezli bakış açısı geliştirme, yeni iş birliklerinin kapısını aralama ve farklı çalışma kültürlerini gözlemleme fırsatı, mesleki yolculukta önemli bir sıçrama yaratabilecek büyük bir fırsat.

Sonuç olarak ASTRO 2025, benim için radyasyon onkolojisinin yalnızca teknik değil; aynı zamanda vizyoner, multidisipliner ve sürekli gelişen bir alan olduğunu derinlemesine hissettiğim bir deneyim oldu. Bu ilk ASTRO deneyiminin, ilerleyen yıllarda hem klinik pratiğimi hem de akademik hedeflerimi şekillendiren önemli bir referans noktası olacağını ve mesleki yolculuğumda kalıcı bir iz bırakacağını düşünüyorum.

21. Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı

Dr. Duygu Sezen

Bilimsel Üretim ve Farklı Disiplinlerin Güçlü Buluşması

Onkoloji Grubu Derneği tarafından 7-9 Kasım 2025'te Gaziantep'de düzenlenen 21. Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı, Türkiye'nin farklı merkezlerinden katılan onkoloji profesyonellerini bir araya getirerek bilimsel üretim, deneyim paylaşımı ve multidisipliner iş birliği açısından son derece verimli bir platform sundu.

Her yıl artan katılım ve zenginleşen içeriğiyle dikkat çeken TOG çalıştayları, bu yıl da araştırma kültürünü güçlendiren ve ortak akıl üretimini teşvik eden yapısıyla öne çıktı. Katılımcılar yalnızca dinleyici değil, aynı zamanda aktif katkı sağlayan araştırmacılar olarak süreçte yer aldı.

Bilimsel program, onkolojik araştırma süreçlerini güçlendirmeye yönelik olarak interaktif ve multidisipliner bir yaklaşımla kurgulandı. Farklı tümör gruplarına ait güncel klinik ve translasyonel araştırmalar ele alınırken, çalışma gruplarında yeni proje fikirleri geliştirildi ve mevcut çalışmalar olgunlaştırıldı. Çalıştayda toplam 212 proje multidipliner olarak değerlendirildi.

Bu Çalıştayda radyasyon onkolojisini temsilen Dr Uğur Selek'in Çalıştay Başkanı, Dr Pervin Hürmüz ve ben de Çalıştay Sekreteri olarak görev yaptık. Medikal Onkolojiden Dr Bülent Yalçın ve Ozan Yazıcı başkanlığında Dr Deniz Can Güven ve Dr Osman Sütçüoğlu ile birlikte hazırlık çalışmalarını yürüttük. Bu güçlü koordinasyon, bilimsel içeriğin verimli ve hedef odaklı ilerlemesini sağladı.

Bilimsel programın yanı sıra düzenlenen sosyal etkinlikler kapsamında Zeugma Mozaik Müzesi, Gaziantep Kalesi, Bakırcılar Çarşısı, Rumkale ve Halfeti ziyaret edildi. Halfeti'de gerçekleştirilen tekne turu ve Rumkale manzarası katılımcılar için unutulmaz anlar arasında yer aldı.

21. Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı; bilimsel üretimi teşvik eden, multidisipliner iş birliğini güçlendiren ve ulusal araştırma kültürüne katkı sağlayan önemli bir buluşma olarak öne çıktı. Bu bilimsel şölene mutlaka aktif olarak katılmanızı dilerim.

Dr. Serdar Özkök ile Türk Onkoloji Grubu ve Ulusal Onkolojik Araştırmalar Çalıştayı ile İlgili Röportaj

Dr. Züleyha Akgün

Prof. Dr. Serdar Özkök, Akademik kariyerine 1989 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak başlayan Prof. Dr. Serdar Özkök, aynı klinikte uzmanlık, doçentlik ve profesörlük unvanlarını alarak camiamıza önemli katkılarda bulunmuştur. Halen akademik çalışmalarına aynı merkezde devam eden Dr. Özkök, meslek hayatı boyunca sivil toplum kuruluşlarında da üst düzey sorumluluklar üstlenmiştir.

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği'nde üç dönem Yönetim Kurulu üyeliği ve bir dönem Başkan Yardımcılığı görevlerini yürüten Özkök, 2014-2016 yılları arasında derneğin Başkanlık koltuğuna oturmuştur. Onkoloji dünyasının bir diğer köklü kuruluşu olan Türk Onkoloji Grubu (TOG) Derneği'nde ise 2012 yılından bu yana, ardışık yedi dönemdir Yönetim Kurulu üyeliğini sürdürmektedir. TOG bünyesinde üç dönem Başkan Yardımcılığı görevini üstlenen Dr. Özkök, 2021-2023 döneminde ise derneğin Başkanlık görevini başarıyla yerine getirmiştir.

Radyasyon Onkolojisi dünyasının duayen isimlerinden Prof. Dr. Serdar Özkök ile Türkiye'nin akademik üretim kapasitesini, Türk Onkoloji Grubu'nun dünden bugüne yolculuğunu ve onkolojinin geleceğini konuştuk. Dr. Özkök'e göre çözüm net: Akademik iştahı yeniden kabartmak ve veriyi paylaşma korkusunu aşmak.

2000–2024 arasında dünyada yaklaşık 60 milyon bilimsel yayın yapıldı ve Türkiye'nin global payı %1.9. Yayın kalitesi olarak uluslararası iş birliği çıkarılınca h-indeks de 16' dan 14'e düşüyor yani Türkiye'de etki büyük ölçüde uluslararası iş birliğine bağlı görünüyor. Bir nevi etkisi düşük araştırıcı cenneti ülkemiz. Hasta çok, veri çok ama sistem yok gibi görünüyor. Sizin düşünceniz nedir?

'Hasta çok, veri çok ama sistem yok' güzel bir tanımlama. Öncelikle akademik iştahın azaldığını düşünüyorum. Yapılan çalışmalardan sonrası elde edilen kazanımlar araştırmacıları mutlu etmiyor. Son yıllarda doçentliğe ulaşmanın oldukça kolaylaştırılması, Araştırma kurumları (üniversite vb) dışında çalışanların çok kısa sürede ve oldukça kolay şekilde doçentliğe ulaşması, akademik kurumlarda çalışanlarında motivasyonunu düşürmekte, ihtiyacı kadar çalışma yapıp sonrası performanslarını düşürebilmekteler. Burada diğer önemli faktörün Üniversitelere de desteğin azaltılmasıdır (kadro, maddi vb). Türk Onkoloji Grubu hangi ihtiyaçtan doğdu? Kimler hangi şartlarda bir araya gelerek buna öncü oldu?

Türk Onkoloji Grubu (TOG) 1989 yılında Tıbbi Onkoloji ve Radyasyon Onkolojisi hocalarımızın, birlikte çalışma yaparak bu çalışmaların yurtdışında sunulması, yayınlanması ve bilime daha büyük katkı yapmak amacıyla kurulmuştur. Ankara da 2003 yılında 'Lale Atahan, Faruk Aykan, Dinçer Fırat, Fikri İçli, Münir Kınay, Sait Okkan ve Necdet Üskent' hocalarımız tarafından 'Onkoloji Grubu Derneği' adıyla dernek statüsüne geçmiştir.

TOG'un diğer araştırma gruplarından farkı nedir? Onkoloji çalışmalarına katkısı nasıl oldu?

Radyasyon Onkolojisi ve Tıbbi Onkoloji hekimlerinin birlikte olduğu tek platformdur. Hasta ve verimizin çok olduğunu biliyorduk ve amacımız birlikte iş birliği yaparak yurtdışında ülkemizin sesini gücünü duyurmaktı. Günümüzde kanser tedavisinin başarısı büyük ölçüde multidisipliner yaklaşıma bağlıdır. TOG bu entegrasyonu sağlamak için önemli bir zemin sunuyor. İlk multidisipliner çalışmalar TOG çatısında yapıldı. Çalışmaların retrospektif olması değerini düşürmez. Aslında yasal sorunlar olmaması nedeniyle prospektif kısıtlıda olsa çalışmalar yapılmış, ancak sonrası prospektif çalışma devam edilememiştir.

Sizce TOG, disiplinler arası gerçek bir sinerji yaratma konusunda ne kadar başarılı ve bu potansiyeli daha ileri taşımak için neler yapılmalı?

Sayısal olarak bakarsak başarılı. TOG bünyesinde sunulan çalışmaların yayın olma sayısı her yıl giderek artmakta. Şu andaki koşullarda sadece retrospektif çalışmalar için merkezlere duyurusunu yapma, merkezlerin retrospektif verilerini toplama da öncülük yapıyor. TOG un ilk yıllarında Radyasyon Onkoloji çalışmaları öncülük yapmıştır. Türk Radyasyon Onkolojisi Çalışma gruplarının kurulması (ki o dönemde bu çalışma gruplarının kurulmasını TROD a öneren ve ilk genelgelerini yazanımdır) Radyasyon Onkolojisi çalışmalarının TOG çalışmalarına katılımını azaltmış hatta son çalıştay da olduğu gibi hiçbir çalışma önerisinde bulunulmamıştır. Bu durum geleceğimiz için çok tehlikelidir. Ulusal Kanser Kongreleririn yapılamaması nedeniyle şu anda Radyasyon Onkologları ile Tıbbi Onkologların birlikte toplanıp araştırma yapabileceği ve birlikte birbirlerini tanıyıp anlayabileceği tek platform TOG dur.

Şu anda klinik çalışmalarla ilgili yönetmelikler prospektif çalışma yapmamızı engellemektedir. TOG bu konuda dönemsel olarak Bakanlık başvurularını yapmış ancak çok az mesafe katetmiştir. Yine de çalışmaktadır. Sinerjiyi yakalamak için akademik iştahın artması ve hepimizin bu konuda istekli olması gerekir. Bu konuda Çalışma Grubu Başkanlarının aktif olmasına bağlı olarak değişmekte. Ne yazık ki sorun yine kişiselleşmekte, ne zaman ki tüm çalışma grupları aktifleşirse düzen daha iyi işleyecektir.

Aslında sorun üretim değil, etki. Etki ise ancak veri entegrasyonu ve stratejik proje seçimi ile artacaktır diye düşünüyorum. Buradaki esas konu da veri entegrasyonu yani ortak çalışma. Disiplinler arası işbirliğini güçlendirmenin anahtar kelimeleri neler? Değişim nerede başlamalı? 'Türk kazanı' nasıl devrilir?

Disiplinler arası iş birliğini güçlendirmenin anahtar kelimesi Çalıştaylara yoğun katılım yaparak birbirimizi önce tanımak, anlamak sonrası tartışmak ve araştırma projesi üretmek olmalıdır. Türk kazanı öncelikle akademik destekleri arttırmak, sadece performansları hasta bakmak olmamalı, araştırma sonrası performansları yükseltmek olmalıdır.

Önümüzdeki 10 yıl içinde en büyük dönüşüm ne olacak? Yapay zekâ ve büyük veri onkolojiyi gerçekten değiştirecek mi, yoksa abartılıyor mu? Türkiye bu dönüşümün neresinde kalıyor? Ulusal bir onkoloji veri havuzu sizce ne kadar gerekli ve mümkün?

Bence önümüzdeki yıllardaki en büyük değişim kaliteli veri elde etmek ve bu verileri

yapay zeka yardımıyla değerlendirebilmek. Kalite kontrol değerlendirmelerinde yaptığınız işi iyi dökümante etmemiz istenmektedir. Ne yazık ki biz yaptığımız işi iyi bir şekilde dökümante edemiyoruz ya da etmek istemiyoruz. Büyük veri havuzunun olması onkolojide büyük değişikliklere yol açacağına inanıyorum. Sadece verinin olması yetmez onları değerlendirmeyi bilmemiz önemli. Ulusal Onkoloji veri havuzunun olması mutlaka gerekli ancak bunu yapmakta zorlanıyoruz, Neden; öncelikli olarak benim verimi başkası kullanacak korkusu. Kurallarını koyarsak ve kurallara uyarsak bunu aşamanın kolay olduğunu düşünüyorum. Verilerin güvenliğini sağlamak diğer bir sorun olarak görülebilir. Aslında Onkoloji de çalışan hekimlerin çoğu Uluslararası araştırmalarda görev almış ayrıntılı dosya doldurmuş kişilerdir. Dosya doldurmayı biliyoruz ancak poliklinikte yoğunlukta bunu yapmak zor. TOG Akciğer Çalışma grubunda bu yönde bir çalışma var. En azından başlarsak bunun devamının geleceğini umuyorum.

Geleneksel olarak çalışmaların ülkemizde yetersizliği tartışılırken İleri sürülen şıklardan biri mutlaka kaynak yok oluyor. Kaynak mı yok, zaman mı yok, organizasyon mu yetersiz?

Kaynak önemli bir sorun ama organizasyon yetersizliğinin daha ön planda olduğunu düşünüyorum. Ne yazık ki prosedürlerin çok olması, zamanı uzatmakta enflasyonun yüksek olması bazen bütçenin çalışmaya başlamadan yetersiz hale getirebiliyor.

Çalıştayların ortaya çıkış amacı nedir? Bu çalıştaylar fikir platformu mu, gerçek üretim alanı mı? Fikirlerin projeye dönme oranı nedir?

Birlikte, multidisipliner olarak tartışıp yeni farklı projeler üretip, bu projelerin yurt dışında yayınlanabilmesi için verilerimizi birleştirmekti. Çalıştaylarda fikir üretiminden çok, fikirlerin geliştirilmesi, eksikliklerin tamamlanması olmalıdır. Daha önceki TOG' larda fikirlerin projeye dönmesi %50 yi geçmezdi. Doçentlik şartlarının değiştirilmesi özellikle Tıbbi Onkoloji dalında retrospektif çalışmaların artmasını ve fikirlerin projeye dönme oranlarının %80 lerin üzerine çıktığını söyleyebilirim.

Genç araştırmacılar için sistem yeterince destekleyici mi?

İstedikten sonra, Evet!

Bazen doçent olacak adayların çalışmaya ihtiyacı olduğu için bu platformda yer aldığı değerlendiriliyor. Bence çalışmanın teşviki ne olursa olsun kabul edilmeli. Sizce bilim bilim için mi? Bilim halk için mi?

Doçent adaylarının çalışmaya ihtiyacı olduğu için platformda yer aldığı gerçek. Hepsi olmasa da araştırma heveslisi önemli bir kısmı platformda mentor olarak yer almakta. İlk çalıştayda heyecanlı bir şekilde ilk araştırma proje önerisini sunan asistan üyemiz geçen yıl TOG Çalıştayı Başkanlığını yapmıştır. Bilim bilim için yapılır sonuçları halka yansır.

TOG un önümüzdeki 10 yıl hedeflerinde neler var?

Çalışma gruplarının daha katılımcı olmasını sağlamak. Bu konuda Radyasyon Onkoloji uzmanları azınlıkta kaldı, üye olmalarını sağlamalıyız.

Retrospektif çalışmaların yanı sıra prospektif çalışmalar yapabilmek.

Ülkemizde çok sayıda Temel Bilimci çalışma yapmakta ancak bunlardan klinisyenlerin haberi olamamakta. Temel Bilimcileri TOG bünyesinde çalışmalarını sunmalarını ve klinisyenlerle onları birlikte çalışmalar yapmak hedeflerimizden biri.

Ulusal Onkoloji veri tabanı oluşturmak en büyük hayalimiz. Bu yönde çalışmalara başladık inşallah daha fazla geliştirebiliriz.

Yanıtlarınız ve aktif çalışmalarınız için Radyoaktüel okurları adına teşekkür ederiz.

Türk Onkoloji Dergisi Editörü Prof. Dr. Müge Akmansu ile Akademik Tıbbi Yayıncılık Üzerine

Dr. Züleyha Akgün

Bilimsel araştırmaların uluslararası literatürde yer bulabilmesi, yalnızca sağlam bir araştırma tasarımına değil, aynı zamanda etkili bir bilimsel yazım süreci ve doğru yayın stratejilerine de bağlıdır. Günümüzde akademik tıbbi yayıncılık, araştırmacılar için hem önemli fırsatlar sunan hem de çeşitli zorlukları beraberinde getiren dinamik bir alan olarak öne çıkmaktadır.

Bu çerçevede, akademik yayıncılığın farklı boyutlarını ele almak ve özellikle genç araştırmacılara yol gösterici olabilecek deneyimleri paylaşmak amacıyla, Gazi Üniversitesi öğretim üyesi ve Türk Onkoloji Dergisi editörü Prof. Dr. Müge Akmansu ile akademik tıbbi yayıncılık üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik.

Hocamız, bu söyleşide bilimsel makale yazım süreci, dergi seçimi, hakem değerlendirmeleri ve yayın etiği gibi başlıklara ilişkin görüşlerini bizlerle paylaştı.

Tıbbi akademik yayıncılık aslında sağlık hizmetlerini geliştirmek ve hasta sonuçlarını iyileştirmek açısından çok kritik bir alan. Ama bir yandan da ciddi sorunlarla karşı karşıya. Özellikle yüksek maliyetler ve erişim kısıtlılığı sık konuşuluyor. Açık erişim ücretleri, abonelikler... Sizce bu durumun sonuçları neler ve nasıl çözülebilir?

Gerçekten büyük bir sorun. Özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerdeki araştırmacılar için bu ücretler ciddi bir engel oluşturuyor. Bilgiye erişim zorlaştıkça bilimsel üretimde eşitsizlik artıyor. Bunun sonucunda da klinik kararlar güncel verilere dayanmıyor, aynı çalışmalar tekrar ediliyor ve kaynaklar boşa harcanıyor.

Çözüm tarafında ise açık erişim fonlarının güçlendirilmesi, daha şeffaf ücret politikaları ve kamu destekli yayın modelleri önemli adımlar olabilir.

Bir diğer önemli konu da yayın yanlılığı. Yani olumlu sonuçların daha kolay yayınlanması... Bu durum bilimsel güvenilirliği de zedeliyor. Sizce Türkiye'de bu konuda durum nasıl?

Aslında bu küresel bir problem. Ama bizde akademik yükseltme kriterlerinin genelde pozitif sonuçları ödüllendirmesi nedeniyle daha belirgin hissediliyor. Oysa negatif ya

da nötr sonuçlar da en az diğerleri kadar değerli. Bunların yayınlanmasını teşvik etmek gerekiyor.

Negatif ya da 'boş' sonuçlar içeren çalışmaların reddedilmesi, araştırmacıları da demotive ediyor. Siz bir çalışmayı değerlendirirken bu ayrımı nasıl yapıyorsunuz?

Benim için sonuçtan çok metodoloji önemli. İyi planlanmış, doğru analiz edilmiş bir çalışma; sonucu ne olursa olsun bilimsel olarak değerlidir. Bilime katkı sadece 'pozitif sonuç' demek değil.

Hakemlik süreci de çok tartışılıyor. Sizce en büyük sorunlar neler?

Hakemler arası tutarsızlık, gecikmeler ve bazen oldukça öznel yorumlar en büyük problemler. Hakem eğitimi ve daha yapılandırılmış değerlendirme sistemleri bu sorunları azaltabilir.

Yayın süreçlerinin yavaş olması da sık eleştiriliyor. Sizce bu yavaşlığın bir faydası var mı?

Bir noktaya kadar evet: kaliteyi artırabilir. Ama sistemsel gecikmeler işin içine girdiğinde bilimsel ilerlemeyi yavaşlatıyor. Burada denge çok önemli.

Tekrarlanabilirlik krizi de son yılların en büyük tartışmalarından biri. Sizce temel nedenler ve çözümler neler?

En önemli nedenler yetersiz metodolojik raporlama ve yayın yanlılığı. Çözüm ise oldukça net: raporlama rehberlerine uyum ve veri paylaşımının artırılması.

Türkiye'de araştırma kalitesi sizce zamanla arttı mı?

Yayın sayısında ciddi bir artış var ama kalite oldukça değişken. Teşvik sistemlerinin kaliteyi önceliklendirmesi gerekiyor.

Akademik ölçütler de çok tartışılıyor: h-indeksi, atıf sayısı, etki faktörü... Siz bu sistem hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tek başına sayısal ölçütler yeterli değil. Klinik etki, toplumsal katkı gibi daha niteliksel kriterlerin de değerlendirmeye dahil edilmesi gerekiyor.

Küresel eşitsizlik konusu da önemli. Daha iyi finanse edilen ülkeler çok daha avantajlı. Bu nasıl dengelenebilir?

Evet, bu çok belirgin bir eşitsizlik. Erişim, fon, altyapı... hepsi avantaj sağlıyor.

Bunu azaltmak için dergilerin kademeli ücret politikaları uygulaması, uluslararası fonların daha kapsayıcı olması ve eşitlikçi iş birliklerinin artırılması gerekiyor.

Yayın dilinin İngilizce olması da ayrı bir yük. Sizce çözüm ne: dil çeşitliliği mi, profesyonel yazarlık mı, yoksa yapay zekâ mı?

Aslında hepsi birlikte düşünülmeli. İngilizce büyük bir bariyer.

Kısmi dil çeşitliliği, akademik yazarlığın profesyonelleşmesi ve yapay zekâ destekli araçların etik şekilde kullanımı birlikte çözümün parçası olabilir.

Son olarak, akademik yayıncılığın geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Daha açık, daha şeffaf ve daha hesap verebilir bir sisteme doğru gidiyoruz. Açık bilim, preprint'ler, daha yapılandırılmış hakemlik süreçleri... bunlar giderek yaygınlaşacak.

Yapay zekâ süreçleri destekleyecek ama nihai bilimsel değerlendirme her zaman insan sorumluluğunda kalacak.

Çok teşekkür ederiz.

Annemin İzinde:
İki Kuşak, Aynı Meslek, Ortak Tutku

Dr. Gizem Kavak

Annesinin yaptığı tedavilerden ilham alarak radyasyon onkolojisini seçen Dr. Ezgi Gürlek Tümer ile geçmişten günümüze teknolojinin evrimini ve branşın geleceğini konuştuk.

Merhaba Ezgi öncelikle seni tanıyabilir miyiz?

Merhaba, ben Ezgi Gürlek Tümer. Bursa'da doğdum ve büyüdüm. Tıp eğitimimi 2019 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde tamamladım, ardından uzmanlık eğitimimi 2025 yılında Hacettepe Radyasyon Onkolojisi'nde tamamladım. Şu anda Etlik Şehir Hastanesi'nde uzman doktor olarak çalışıyorum. Annem Dr. Ümit Gürlek de Bursa Şehir Hastanesinde radyasyon onkolojisi uzmanı, babam ise alerji ve immünoloji uzmanı.

Radyasyon onkolojisi seçmende annenin etkisi oldu mu yoksa kendi öğrencilik yılları veya staj deneyimin mi etkili oldu?

Tabii ki, annemin etkisi çok büyük oldu. Daha küçük yaşlardan beri mesleğine aşinaydım ve yaptığı işi merak etmeye başlamıştım. Annem işini severek yaptığı için beni de bu alanda çalışmaya teşvik etti. Tıp eğitimimde ise beşinci sınıfta radyasyon onkolojisi seçmeli staj olarak veriliyordu ve ben de seçmeli stajımı bu alanda yaptım. Bu sayede bölümü yakından tanıma fırsatı buldum ve ileride uzmanlıkta Hacettepe Radyasyon Onkolojisi'ni seçmemde önemli bir rol oynadı. Yani bu kararda hem annemin etkisi hem de kendi eğitim ve staj deneyimim bir arada oldu diyebilirim.

Çocukluk yıllarında annenin mesleğini nasıl algılıyordun? O dönemlerden aklında kalan bir anı var mı?

Çocukken annemin mesleği hep ilgimi çekerdi. İşini severek yapması ve hastalarına gösterdiği özen her zaman dikkatimi çekiyordu. Evet, çok etkilendiğim bir anım var. Annemin tedavi ettiği bir çocuk hastası vardı ve her tedavi günü anneme yeni bir resim getiriyordu, her gün farklı bir şey çiziyordu. O zamanlar resimlerini bana gösterirdi ve bu beni gerçekten çok etkilemişti. Yıllar sonra annem, o çocuk hasta ile hastanede karşılaştığını

ve artık 30'lu yaşlarına geldiğini, annemi hemen tanıdığını anlatmıştı. Annem çok mutlu olmuştu, benim için de unutulmaz bir anı oldu.

Annenle aynı mesleği paylaşmak nasıl bir deneyim? Mesleki konularda birbirinize danıştığınız oluyor mu?

Hem işin zorluklarını hem de keyifli yanlarını bilen biriyle aynı dili konuşmak gerçekten çok rahatlatıcı. Mesleki konularda sık sık birbirimize danışıyoruz; bence bu büyük bir şans. Onun tecrübesi benim için çok kıymetli. Özellikle zor bir vaka ile karşılaştığımda ya da kararsız kaldığım noktalarda fikir alışverişi yapmak, annemin deneyimlerinden faydalanmak bana hem destek hem de güven veriyor. Aynı şekilde annemin de benim fikrime danıştığı zamanlar oluyor; özellikle daha güncel yaklaşımlar ya da yeni gelişmelerle ilgili fikir alışverişi yapıyoruz.

İki farklı kuşağı temsil eden radyasyon onkologları olarak mesleğe bakışınızda farklar var mı?

Aslında çok belirgin farklar olduğunu söyleyemem. Temel yaklaşımımız oldukça benzer; ancak zaman zaman bakış açılarımızda küçük farklılıklar olabiliyor. Annem daha çok kendi deneyimi ve klinik pratiği üzerinden değerlendirirken, ben de güncel bilgiler ve yeni yaklaşımları daha yakından takip ederek karar vermeye çalışıyorum. Bu da çoğu zaman birbirimizi tamamlamamızı sağlıyor ve ortak bir noktada buluşmamızı kolaylaştırıyor.

Annenle konuştuğunda annenin eğitim dönemindeki radyasyon onkolojisi ile bugünkü arasında en büyük farkın ne olduğunu söylüyor?

Annemle konuştuğumuzda en çok vurguladığı şey teknolojik fark oluyor. Kendi asistanlık döneminde, yani iki boyutlu planlama döneminde çalıştığını anlatıyor. O zamanlar kurşun bloklar döktüklerini ve konvansiyonel simülatörlerle planlama yaptıklarını söylüyor. Sonrasında ise 3 boyutlu planlama, ardından IMRT ve solunum takip sistemleri gibi birçok teknolojik gelişmeye meslek hayatı boyunca birebir şahit olmuş. Benim asistanlık dönemimde ise bu teknolojilerin büyük kısmı zaten günlük

pratiğin bir parçasıydı. Bu açıdan benim çok daha şanslı olduğumu sık sık dile getiriyor. Annemin anlattıklarıyla bugünü karşılaştırınca, radyasyon onkolojisinin ne kadar hızlı geliştiğini çok net görebiliyorum. Aynı mesleği yapan bir anneyle büyümenin avantajları ve dezavantajları ne senin için?
Bence en büyük avantaj, işin içinde büyüyerek mesleğe aşina olmak ve deneyimlerinden sürekli faydalanabilmek.

Asistanlık sürecimde aklıma takılan her soruyu çekinmeden sorabileceğim birinin yanımda olması gerçekten çok kıymetliydi. Zor vakalarda veya kararsız kaldığım konularda annemle konuşmak, fikir almak hem yol gösterici hem de rahatlatıcı oluyor. Ayrıca mesleğin getirdiği duygusal yükü paylaşmak ve vakaları konuşabilmek, konuyu bilen biriyle iletişim kurabilmek de çok değerli. Dezavantaj olarak belki tek söyleyebileceğim şey, iş ile ilgili konuların bazen eve de taşınabiliyor olması; ama bu benim için çok büyük bir sorun olmadı. Genel olarak, bu deneyim büyük bir şans ve annemin deneyimi benim için gerçekten çok değerli.

Radyasyon onkolojisinin geleceğini nasıl görüyorsun?

Radyasyon onkolojisinin geleceğinin oldukça parlak olduğunu düşünüyorum; sürekli gelişen, yeniliklere açık ve kendini güncel tutmayı gerektiren bir alan. Gelecekte bu branşın çok daha teknoloji odaklı bir alan olmaya devam edeceğini düşünüyorum. Özellikle big data ve yapay zekânın daha aktif kullanılmasıyla, elimizdeki hasta verilerini daha iyi analiz edebilecek ve tedavi kararlarını daha güçlü şekilde destekleyebileceğiz. Bunun yanında FLASH radyoterapi gibi yeni yaklaşımlar ve proton tedavisi gibi parçacık tedavileri de giderek daha fazla gündeme geliyor. Ayrıca sadece malign hastalıklarda değil, benign hastalıklarda da kullanım alanının artmasıyla birlikte endikasyonların genişlediğini görüyoruz. Kısacası, radyasyon onkolojisi hem sürekli gelişen hem de yeniliklere açık yapısıyla gelecekte çok daha etkili ve heyecan verici bir alan olmaya devam edecek.

Bu branşı seçmeyi düşünen genç hekimlere ne önerirsin?

Bu branşı seçmeyi düşünen genç hekimlere öncelikle şunu söyleyebilirim: Radyasyon onkolojisi, hasta-hekim ilişkisinin gerçekten önemli olduğu ama aynı zamanda ileri teknolojileri aktif olarak kullandığınız bir alan. Hem hastayla birebir temasınız var hem de tedavi sürecinde teknolojiyi klinik kararlarınıza entegre ediyorsunuz. Bu dengeyi seviyorsanız, gerçekten keyif alabileceğiniz bir branş. Ama bence en önemlisi, mümkünse tıp fakültesi sırasında özellikle stajda bu bölümü yakından görmeleri. Bölümü tanımak, günlük pratiği görmek ve gerçekten size uygun olup olmadığını anlamak bu süreçte çok belirleyici oluyor.

Genç Bir Uzman Hekim Gözünden Hatay'da Hayat

Dr. Merve Nur Güven

Ekranlara yansıyan deprem görüntülerinin ötesine geçip, yeniden yapılanan bir şehrin gerçeğiyle yüzleşmek... Cihazı olmayan bir merkeze radyasyon onkolojisi uzmanı olarak atanan Dr. Merve Nur Güven, Hatay'daki hastaların kendi şehirlerinde tedavi görebilmesi için verdiği mücadeleyi anlatıyor.

Şartname hazırlıklarından ihale süreçlerindeki etik duruşa uzanan bu yazı; hekimliğin sadece klinik bir karar değil, aynı zamanda Atatürk'ün 'şahsi meselem' dediği bu emanete layık olma çabası olduğunu gözler önüne seriyor. Hatay yalnız değil ve unutulmadı...

Hatay'a yaklaşık dört ay önce atandım. Deprem olduğunda burada yaşamıyordum, benim de birçok kişi gibi bildiklerim ekranlara yansıyan görüntülerden ibaretti. Hatay'a atandığımı öğrendiğimde hissettiğim ilk duygu heyecandan çok sorumluluktu. Açıkçası, zor şartlar altında üstelik cihazı olmayan bir şehre gitme düşüncesi gözümü korkuttu. Yeni bir şehir, deprem sonrası koşullar, eksik bir altyapı ve cihaz alım süreçleri...

Ama aynı zamanda şunu da biliyordum: Eğer bu süreci hakkıyla yürütebilirsek, burada yapılacak her doğru adım çok anlamlı olacaktı. Zor koşullarda verilen bir hizmetin değeri daha farklı oluyor. Bu sorumluluğun ağırlığı kadar onu layıkıyla yerine getirebilmenin vereceği huzurun da çok kıymetli olacağını hissediyordum.

Hatay'a geldiğimde gördüm ki bazı şeyler uzaktan anlaşılmıyor. Şehir hala büyük bir yeniden yapılanma sürecinde. İnşaat alanları yoğun, günlük hayatın içinde bolca toz ve trafik var. Hala konteynırlarda yaşamını sürdüren aileler mevcut. Hayat devam ediyor ama deprem burada geçmişte kalmış bir olay değil, hala hissedilen bir gerçeklik.

Radyasyon onkolojisi uzmanı olarak göreve başladığımda merkezimizde cihaz yoktu. Yaklaşık üç yıldır onkoloji hastaları radyoterapi almak için çevre illere gitmek zorunda kalıyordu. Kanser tedavisi zaten başlı başına ağır bir süreçken bir de başka bir şehirde bu süreci geçirmek zorunda kalmak büyük bir yük olmalı. Bu tabloyla karşılaşmak sorumluluğu daha da somutlaştırdı.

Göreve başladıktan kısa süre sonra İl Sağlık Müdürlüğü ile birlikte cihaz alım sürecini başlattık. Bu süreç teknik bilgi kadar dayanıklılık da gerektiriyordu. Farklı firmalarla online görüşmeler yaptık, cihazların teknik özelliklerini ayrıntılı biçimde değerlendirdik ve merkezin ihtiyaçlarına uygun bir teknik şartname hazırladık. Elbette her firma kendi ürününü en iyi seçenek olarak sunmak ister. Ancak mesleğe yeni adım atmış bir hekim

olarak bu sürecin zaman zaman yoğun ve yönlendirici bir baskı ortamına dönüşmesi benim için oldukça zorlayıcıydı. Farklı yönlerden gelen talepler arasında objektif kalmaya çalışmak yalnızca teknik değil etik bir sorumluluktu. Bu deneyim bana hekimliğin yalnızca klinik kararlarla sınırlı olmadığını, kamu kaynaklarını doğru kullanma sorumluluğunu da taşıdığımızı yaşayarak öğretti.

Zorunlu hizmetimin üçüncü ayında İl Sağlık Müdürlüğü ile birlikte ihaleyi gerçekleştirdik. Şu anda sürecin sonuçlanması için son prosedürleri bekliyoruz. Bu cihazın kurulumu yalnızca bir makinenin temini anlamına gelmiyor; Hatay'daki kanser hastalarının tedavilerini kendi şehirlerinde, ailelerinden kopmadan alabilmesi demek. Eğer bu süreci doğru ve hakkaniyetli biçimde tamamlayabilirsek bunun vereceği huzurun tarif edilmesi zor.

Hatay'da geçirdiğim kısa sürede şunu da gördüm: Bu şehrin insanı gerçekten güçlü. Tüm zorluklara rağmen sıcak, misafirperver ve dayanışmacı. Ve Hatay yalnızca yaşadığı acıyla anılmamalı; mutfağı, kültürü, ilçeleri ve doğasıyla eşsiz bir şehir. Bu şehir her şeye rağmen eşsiz güzelliğini koruyor.

Hatay, Mustafa Kemal Atatürk'ün 'şahsi meselem' dediği bir şehir. Bu sözün tarihsel ağırlığını burada daha iyi hissediyorsunuz. Genç bir hekim olarak bu şehirde görev yapmak yalnızca mesleki bir sorumluluk değil; aynı zamanda o tarihsel hafızanın ve aidiyetin parçası olmak gibi geliyor. Atatürk'ün şahsi meselem dediği bu şehirde sağlık hizmeti sunarken yaptığım her işte yalnızca mesleki bir görev değil aynı zamanda bu emanete layık olma sorumluluğunu da hissediyorum.

Üç yıl sonra Hatay tamamen eski haline dönmüş değil. Ama güçlü bir irade, ciddi bir emek ve yeniden ayağa kalkma isteği var. Genç ve heyecanlı bir hekim olarak burada çalışmak, büyük bir sorumluluğun içinde yer almak demek. Ve o sorumluluğu hakkıyla yerine getirebilirsem bunun vereceği huzur her şeye değecek.

Hatay yalnız değil.

Ve unutulmadı.

Harekete Geç

Dr. Ertuğrul Şentürk

Spor her zaman koşu bandında geçirilen uzun saatler anlamına gelmez. Asansör yerine merdiveni tercih etmek, aracı biraz daha uzağa park etmek, öğle arasında 10 dakikalık tempolu bir yürüyüş yapmak... Bu küçük kararlar, gün sonunda düşündüğünüzden daha büyük bir toplam etki yaratır.

Ritim ve Denge

Günlük ve mesleki hayatın koşturmacası içinde çoğumuz spor yapmayı "lüks" bir aktivite gibi görmeye başlıyoruz. İş, akademik üretim, aile sorumlulukları ve dijital dünyanın bitmeyen akışı arasında bedenimizi çoğu zaman yalnızca bizi bir yerden bir yere taşıyan bir araç gibi kullanıyoruz. Oysa spor, profesyonel olarak yapılmasa bile, hayatın ritmini düzenleyen ve dengeyi yeniden kuran temel bir unsurdur.

Düzenli fiziksel aktivitenin kardiyovasküler hastalık riskini azalttığı, insülin duyarlılığını artırdığı, kemik yoğunluğunu koruduğu ve bağışıklık fonksiyonlarını desteklediği çok sayıda epidemiyolojik çalışma ile gösterilmiştir. Haftada en az 150 dakika orta şiddette egzersizin mortaliteyi anlamlı ölçüde azalttığına dair güçlü veriler mevcuttur. Yani spor, sadece estetik ya da performans odaklı bir tercih değil; biyolojik ritmimizi düzenleyen, metabolik dengeyi sağlayan bir fizyolojik gerekliliktir.

Spor aynı zamanda vücudun fiziksel stabilitesini ve koordinasyonunu geliştiren temel bir araçtır. Özellikle yaşlı yetişkinlerde fonksiyonel denge, düşmelerin önlenmesi ve bağımsız yaşamın sürdürülmesi açısından kritik bir sağlık bileşenidir. Dünya Sağlık Örgütü, denge ve kas güçlendirmeyi içeren çok bileşenli fiziksel aktivitelerin haftada en az iki gün yapılmasını önermektedir. Kas güçlendirici ve koordinasyon egzersizleri dengeyi doğrudan iyileştirir; golf gibi gövde stabilitesini artıran sporların dahi yaşlı bireylerde denge ve postür üzerinde olumlu etkileri gösterilmiştir. Spor, motor becerileri geliştirerek zihin–vücut bağlantısını güçlendirir ve bireyin fiziksel dengesini optimize eder.

Zihinsel düzlemde ise spor insanın iç ritmini yeniden kurmasına yardımcı olur. Antik Yunan'dan bu yana dile getirilen 'mens sana in corpore sano' anlayışı, entelektüel gelişim ile fiziksel aktivite arasındaki dengeyi simgeler. Düzenli egzersizin anksiyete ve depresyon belirtilerini azalttığı, bilişsel fonksiyonları ve dikkat süresini artırdığı gösterilmiştir. Bu etkinin kısmen artan endorfin, dopamin ve beyin kaynaklı nörotrofik faktör (BDNF) düzeyleriyle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Tempolu yürüyüş gibi erişilebilir aktiviteler bile stres hormonlarını azaltır ve uyku kalitesini artırır. Spor bireye zorluklar karşısında toparlanma yetisi kazandırarak duygusal dengeyi korumayı öğretir.

Spor bir ritimdir aynı zamanda. Tekrarlayan ve düzenli hareketler zihni sakinleştiren, meditatif bir etki yaratabilir. Dans, step ve aerobik gibi branşlar bu ritmik doğanın belirgin örnekleridir. Düzenli spor yapmak, bireyin hayatına da bir düzen ve disiplin kazandırır, hedef belirleme ve yapabilirim tutumunun gelişmesini destekler. Egzersizin hipokampüs ve prefrontal korteks gibi bilişsel merkezler üzerinde güçlendirici etkileri olduğu bilinmektedir. Bu yönüyle spor yalnızca bugüne değil geleceğe yapılan bir yatırım, adeta zihinsel ve fiziksel bir emeklilik fonudur.

Bizler ise kliniklerimizde günlerimizi milimetrik hesaplar, karmaşık doz planlamaları ve yüksek teknolojiyle çevrili bir dünyada geçiriyoruz. Hastalarımıza en doğru tedaviyi sunmaya çalışırken kendi yaşamımızın dengesini ve ritmini ne ölçüde planlıyoruz?

Bir Zihin Kalkanı Olarak Spor

Profesyonel sporcu olmamız gerekmiyor ama çoğumuzun profesyonel birer 'zihin işçisi' olduğu kesin. Günümüz çalışma düzeninde 'tükenmişlik sendromu' duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı hissinde azalma ile tanımlanıyor ve özellikle sağlık çalışanları ile akademisyenlerde daha sık görülüyor. Bu noktada spor yalnızca bir boş zaman etkinliği değil; erişilebilir, düşük maliyetli ve etkili bir koruyucu araç olarak karşımıza çıkıyor. Egzersizin anksiyete ve depresyon belirtilerini azalttığı, stres toleransını artırdığı ve yaşam doyumunu yükselttiği çok sayıda bilimsel çalışmayla gösterilmiş durumda. Düzenli fiziksel aktivite algılanan stres düzeyini düşürürken özyeterlilik duygusunu güçlendirir; böylece tükenmişliğin merkezindeki 'kontrol kaybı' hissini zayıflatır.

Özellikle bilinçli farkındalık (mindfulness) ilkeleriyle birleştirilen spor uygulamaları bu etkiyi daha da derinleştirir. Hareket sırasında nefese, bedensel duyumlara ve ritme odaklanmak; performans baskısından uzak, yargısız bir dikkat geliştirmeyi sağlar. Yoga, Tai Chi ya da tempolu bir yürüyüş gibi pratikler stres düzeyini azaltır, otonom sinir sisteminde dengeyi destekler ve duygusal düzenleme kapasitesini artırır. Haftada 2–3 gün yapılan orta şiddette egzersizin tükenmişlik skorlarını anlamlı biçimde düşürdüğünü bildiren çalışmalar vardır. Üstelik spor, iş dışı bir kimlik ve başarı alanı yaratarak psikolojik esnekliği güçlendirir; kişi yalnızca mesleki rolünden ibaret olmadığını yeniden hatırlar.

Bu etkinin biyolojik zemini de güçlüdür. Egzersiz sırasında artan endorfin ve dopamin düzeyleri, daha dengeli çalışan bir stres yanıt sistemi (HPA aksı) ve yükselen BDNF seviyeleri, beynin uyum kapasitesini artırır. Düzenli aerobik aktivitenin hipokampüs hacmini ve prefrontal korteks işlevlerini desteklediğine dair veriler mevcuttur. Tek bir antrenman bile ruh halini iyileştirip dikkati saatler boyunca artırabilir. Zorlu bir günün ardından atılan her adım, zihindeki gürültüyü süzen bir filtre gibi çalışır.

Ancak burada ince bir çizgi vardır. Spor keyif ve denge aracı olmaktan çıkıp kazanma baskısına, performans zorunluluğuna ya da takıntılı bir disipline dönüşürse; aynı mekanizma tersine işleyebilir. Aşırı ve bağımlılık düzeyinde egzersiz, fiziksel yorgunlukla birlikte duygusal tükenmeyi de artırabilir. Bu nedenle sporun gerçek gücü, ölçüsünde ve niyetindedir: Rekabet için değil, ritmi ve dengeyi yeniden kurmak

için yapıldığında, spor gerçekten bir zihin kalkanına dönüşür.

Spordan Mesleki Performansa

Sporun mesleki hayatımıza katkısı da çoğu zaman göz ardı edilir. Oysa düzenli hareket eden bir hekimin yalnızca kas gücü değil, bilişsel performansı da değişir. Uzun ve karmaşık planlama süreçlerinde odaklanma süresi artar, dikkat dağınıklığı azalır. Egzersizin artırdığı serebral kan akımı ve nörokimyasal denge, özellikle yoğun konsantrasyon gerektiren klinik karar anlarında zihinsel berraklığı destekler. Bu durum, gün boyu süren poliklinik temposunda ya da detaylı tedavi planlamalarında fark edilir bir avantaj sağlayabilir. Stres yönetimi de bu denklemin önemli bir parçasıdır.

Düzenli fiziksel aktivite, stres yanıt sistemini daha dengeli hale getirir; kortizol düzeylerinin regülasyonu sayesinde kriz anlarında daha sakin ve kontrollü kalabilmeyi kolaylaştırır. Hızlı karar verilmesi gereken bir anda ya da yoğun bir hasta yükü altında, zihinsel esnekliğin korunması büyük önem taşır. Spor, bu esnekliği besleyen doğal bir düzenleyici gibidir. Stres yönetimini güçlendirir ve odak süresini arttırır.

Bir diğer göz ardı edilen katkı ise postür sağlığıdır. Masa başında geçirilen uzun saatler, bilgisayar ekranına doğru eğilerek yapılan planlamalar ya da çalışma istasyonu başında sabit kalınan pozisyonlar zamanla bel ve boyun ağrılarını kaçınılmaz kılar. Doğru kas güçlendirme ve esneme egzersizleri, bu yükü dengeler; kas-iskelet sistemini destekleyerek kronik ağrı riskini azaltır. Fiziksel konfor arttıkça, günün sonunda tükenmişlik hissi de azalır.

Spor yapmak ayrıca pro-sosyal davranışı, öz kontrolü ve kişilerarası iletişimi güçlendirir. Bu da kliniğe dönen hekimin hastalarına ayıracağı sabrı ve empatiyi artırır. Diğer taraftan spor yapan bireylerin özsaygısı ve fiziksel görünümü iyileşir, bu da özgüveni artırır. Kendi sağlığına yatırım yapan bir hekim, hastası ve çalışma arkadaşları için motive edici bir figür haline gelir.

Bireysel mi, Takım mı?

Bireysel sporlar modern dünyanın hareketli meditasyonudur. Kimseyle konuşmak zorunda kalmadığınız, sadece kendi nefesinize ve ritminize odaklandığınız bu anlar içsel bir muhasebe imkânı tanır. Kendi limitlerini keşfetmek ve her gün bir önceki günden bir saniye daha iyi olmak, müthiş

bir öz disiplin kazandırır. Bu tür aktiviteler, sosyal sağlık için de gerekli olan gerçek öz-farkındalığın geliştirilmesi ve kişisel gelişim süreçlerini destekler.

Takım tabanlı sporlar, katılımın sosyal doğası gereği, bireysel aktivitelere kıyasla daha iyi sağlık sonuçlarıyla ilişkilendirilmektedir. Özellikle spor kulübü veya takım üyeliği; sosyal bağlılık, sosyal destek, akran etkileşimi ve özsaygıyı artırarak mental iyi oluşa ve yaşam tatminine daha fazla katkıda bulunur. Hekimlik de doğası gereği bir ekip işidir. Takım sporları, bu 'ekip olma' kasımızı sosyal bir ortamda güçlendirir. Ortak bir hedef için ter dökmek, aidiyet duygusunu artırır ve kliniğin stresli atmosferinden uzakta, tamamen farklı bir sosyal çevreyle bağ kurmanızı sağlar. Rekabetin getirdiği adrenalin ise günlük hayatın rutinini kırar.
Herkesin kendine uygun spor şekli de farklıdır. Bireyin kendi tercihlerine uygun bir spor dalını seçmesinin önemlidir. Bazı bireyler yalnız spor yapmaktan daha fazla mental huzur bulurken, diğerleri bir topluluğun parçası olarak stres atmayı tercih edebilir.

Vaktim Yok

Çoğumuzun ortak savunma mekanizması 'zamansızlık'. Yoğun klinik programı, akademik sorumluluklar ve aile hayatı arasında spor çoğu zaman ertelenen bir niyet olarak kalıyor. Oysa mesele çoğu zaman zaman bulmak değil, zamanı yeniden tanımlamak. Spor için hayatın içinde büyük boşluklar açmayı beklemek yerine küçük ama etkili alanlar yaratmak daha sürdürülebilir bir yaklaşım olabilir.

Örneğin '20 dakika kuralı' bunun en pratik yollarından biridir. Gerçekten yoğun bir günde bile 20 dakikalık bir HIIT (yüksek yoğunluklu aralıklı antrenman) uygulaması kardiyovasküler sistemi uyarır, metabolik hızı artırır ve gün boyu süren bir enerji artışı sağlar. Araştırmalar, kısa ama yoğun egzersizlerin dahi insülin duyarlılığı ve aerobik kapasite üzerinde anlamlı katkılar sunduğunu göstermektedir. Mükemmel programı beklemek yerine, kısa ve kararlı bir başlangıç çoğu zaman yeterlidir.

Bir diğer yaklaşım ise mikro hedefler koymaktır. Spor her zaman koşu bandında geçirilen uzun saatler anlamına gelmez. Asansör yerine merdiveni tercih etmek, aracı biraz daha uzağa park etmek, öğle arasında 10 dakikalık tempolu bir yürüyüş yapmak... Bu küçük kararlar, gün sonunda düşündüğünüzden daha büyük bir toplam etki yaratır. Davranış bilimi bize gösteriyor ki sürdürülebilir değişim, büyük sıçramalardan değil küçük ve tekrar eden adımlardan doğar.

Son olarak sosyal destek, motivasyonun en güçlü belirleyicilerinden biridir. Bir spor arkadaşı edinmek ya da küçük bir grup oluşturmak, devamlılığı belirgin şekilde artırır. Birine verilmiş söz, çoğu zaman ertelememek için en güçlü gerekçedir. Spor bireysel bir yatırım olduğu kadar sosyal bir bağ kurma aracıdır da. Zaman yaratmak zor olabilir; ancak niyet, küçük adımlar ve paylaşılan sorumluluk birleştiğinde, hareket hayatın doğal bir parçasına dönüşebilir.

Sonuç: En İyi Tedavi Planı Kendinizle Başlar

Spor bizi sadece daha sağlıklı bir birey yapmaz; bizi daha dayanıklı, daha mutlu ve daha odaklanmış birer hekim yapar.

Unutmayın; en iyi hekimliği ancak dinç bir zihin ve sağlıklı bir beden yapabilir.

Hiç olmadı arama motorunuza 'Masa Başında Yapılabilecek 5 Esneme Hareketi' yazın ve bir yerden başlayın.

Hareketle kalın!

For The MEMORY of ODTÜ SAS HATIRASI

Fikirden Projeye: Batman'da Radyasyon Onkolojisi

Dr. Onurhan Çolak

Batman'da bir radyasyon onkolojisi merkezi kurma fikri benim Batman'a atanmamdan 3-4 yıl öncesine dayanmaktadır. Bölgedeki hızlı şehirleşme ve nüfus artışı beraberinde sağlık hizmetlerinin de gelişmesini zorunlu kılmıştır. Hastalar ve sağlık sistemi üzerindeki "lojistik yükü" azaltmak, sağlık hizmetlerine eşitlik ve coğrafi adaleti sağlamak adına bir merkez kurma fikri gündeme gelmiştir.

Daha önce cihaz kurulmamış bir şehirde radyoterapi hizmetinin sıfırdan yapılandırılması başlangıçta oldukça stresliydi ancak süreç ilerledikçe şu gerçek net bir biçimde ortaya çıktı: branşımızın aşırı teknik doğası gereği bir radyasyon onkolojisi uzmanının planlama ve kurulum sürecinde en başından dahil edilmesi bir gereklilikti. Hatta yeni kurulacak merkezlerde yalnızca cihaz seçimi veya ruhsatlandırma için değil, "mimari proje" aşamasından itibaren radyasyon onkolojisi uzmanının da dahil olduğu bir multidisipliner bir planlama anlayışının benimsenmesinin büyük önem taşıdığını fark ettik. Ben göreve başladığımda inşaat tamamlanmak üzereydi bu durum çeşitli yapısal ve işleyişe yönelik sorunlarla karşılaşmamıza neden oldu. Oysa mimari planlama, bir radyoterapi merkezinin günlük çalışma düzenini doğrudan etkileyen birçok kritik detayı barındırmaktadır.

Merkezin gelecekte büyüme ihtimali göz önünde bulundurularak ek bunker planlanması, zırhlama maliyetlerini azaltma gibi ticari kaygılarla ünitelerin zemin altı katlarda konumlandırılmaması gibi kararlar uzun vadede önemli sonuçlar doğurabilmektedir. Zemin altı katlarda planlanan merkezlerde havalandırma yetersizlikleri, su baskını riski, iletişim sıkıntıları ve hasta akışında yaşanan güçlükler gibi çeşitli operasyonel sorunlar ortaya çıkabilmektedir.

Bunun yanı sıra tedavi alanı ile hasta bekleme alanı arasında direk geçişlere izin vermeyen mimari düzenlemelerin yapılması, ayrı bir yapı olarak planlanan radyoterapi binalarının hastanenin ana binası ile uygun bağlantılarının sağlanması da büyük önem taşımaktadır. Özellikle ameliyathaneler, anestezi-yoğun bakım üniteleri ve yataklı servisler ile güvenli ve hızlı hasta transferini sağlayacak bağlantı koridorları veya tünellerin bulunmaması, merkezin kabiliyetlerini sınırlandırmakta ve klinik işleyiş açısından sonradan çözülmesi güç ve maliyetli problemlere yol açabilmektedir.

Bu tür detaylar ancak sahada çalışan bir radyasyon onkolojisi uzmanının bakış açısıyla öngörülebilmekte ve planlama aşamasında bu uzmanlığın sürece dahil edilmesinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Yeni bir radyoterapi merkezinin kurulumu; yalnızca teknik ekipman temini veya bina inşasından ibaret olmayıp, kuruluş yerinin belirlenmesi, çok sayıda kurumun koordinasyonu, yasal düzenlemeler ve çeşitli idari kısıtlar gibi birçok faktörü içeren karmaşık bir süreçtir. Bu süreçte yerel personelin radyoterapi gibi özel teknik gereksinimleri ve güvenlik sınırlamaları bulunan bir alanla ilk kez karşılaşması sebebiyle oluşan tecrübe eksikliği, muhtelif sebeplerle yapılan müdahaleler, objektif karar alınmasındaki zorluklar gibi bazı zorlukları doğal olarak beraberinde getirebilmektedir.

Yerel personelin deneyim düzeyi, farklı kurumların müdahil olduğu idari süreçler ve görev tanımlarındaki belirsizlikler göz önüne alındığında; radyasyon onkolojisi uzmanı, medikal fizik uzmanı (radyoterapi fizikçisi) ve teknik altyapı konusunda deneyimli personelden oluşan bir danışma veya koordinasyon heyetinin merkez bünyesinde oluşturulmasının önemli katkılar sağlayabileceği kanaatindeyim. Özellikle bina inşaatının henüz tamamlanmadığı veya teknik kadronun yeni oluşturulduğu durumlarda, rol ve sorumlulukların net tanımlanmamış olması uygulamada belirsizliklere yol açabilmektedir. Bu tür durumlarda sürecin sağlıklı ilerleyebilmesi çoğu zaman sahadaki liderlerin bilgi birikimi ve ikna kabiliyeti ile mümkün olabilmektedir. Merkez bünyesinde oluşturulacak heyet marifetiyle teknik, idari ve mimari kararların daha sağlıklı ve objektif biçimde değerlendirilmesi mümkün olacaktır. Ayrıca bu süreçte elde edilen deneyim ve birikimin sistematik biçimde kayıt altına alınması ve geri bildirimler aracılığıyla yeni kurulacak merkezlere aktarılması, ülke genelinde daha sürdürülebilir ve nitelikli radyoterapi altyapılarının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

Özetle, bu süreç bize yeni merkezlerin planlanmasında "ademi-i merkeziyetçi" dağınık ve bireysel karar mekanizmalarından uzaklaşılarak daha koordineli ve uzmanlık temelli bir "merkeziyetçi" yaklaşımın benimsenmesi gerektiği düşündürmüştür. Bu tür bir yapı kısa vadede daha fazla koordinasyon gerektiriyor gibi görünse de uzun vadede daha verimli, sürdürülebilir ve güvenli merkezlerin kurulmasına katkı sağlayacaktır.

Planlama Süreci ve İhtiyaç Analizi

İlk adım olarak tecrübeden yararlanmayı seçtik. Türkiye'de daha önce benzer süreçleri yaşamış tecrübeli hocalarımız

ve merkezlerle iletişime geçerek kurulum sürecinin nasıl ilerletilmesi gerektiği konusunda önemli bilgiler edindik. Desteklerini esirgemeyen herkese bu vesileyle teşekkür ederiz.

Aynı dönemde multidisipliner onkoloji konseyimizi kurduk. Çeşitli branşlardan meslektaşlarımızla haftalık multidisipliner konseyimizde yalnızca vaka değerlendirmeleri yapmadık; bu toplantılar bölgedeki onkoloji hastası popülasyonunu tanımamıza ve ihtiyaçlarımızı şekillendirmemize yardımcı oldu.

Çevre illerdeki merkezlerle iletişime geçtik, bölgede solunum yönetimi ile tedavi yapabilen bir altyapının bulunmadığını tespit ettik. Bölgesel eksikliği gidermek vizyonu ile, cihaz ve sistem seçiminde solunum yönetimi yapabilen teknolojilere öncelik verdik.

Neyin ihtiyaç, neyin ise gereksiz maliyet artışı olduğunu doğru belirlemek bu sürecin en hassas noktalarından biridir. Tek bunkerımız olması nedeniyle yalnızca tek cihaz kurulumu planlanabiliyor olması da bu da karar sürecini daha kritik hale getiriyor ve çok yönlü düşünmemizi gerektiriyordu. Günümüzde teknolojinin hızına yetişmek mümkün değildir ama alınacak cihazın yalnızca bugünü değil, ticari ömrü boyunca güncelliğini koruyabilmesi de önemli bir kriterdi. Bu noktada bir diğer temel prensibimiz "rekabetçi" bir ihale ortamının sağlanması oldu. Rekabet, kaliteyi erişilebilir maliyetlerle temin edebilmenin en önemli aracıydı.

Hizmet Verilecek Nüfusun Tanımlanması

Merkezi kurmak kadar sürdürülebilirliğini sağlamak da önemliydi. Batman yaklaşık 650 bin nüfusa sahip olup nüfusun büyük kısmı merkezde toplanmıştır. Bunun yanında Siirt, Mardin'in Batman'a yakın kesimleri, Diyarbakır'ın güneydoğu aksındaki yerleşimleri ve Şırnak ili birlikte değerlendirildiğinde, merkezin potansiyel hizmet alanı yaklaşık 1,5 milyon üzerinde bir bölgesel nüfusu kapsamaktadır. Bu durum kurulacak merkezin yalnızca bir il hastanesinin değil, bölgesel bir onkoloji altyapısının parçası olacağını göstermekteydi.

Teknik Altyapımız ve Klinik Kapasitemiz

Yoğun çabalar sonucunda merkezimizi planladığımız vizyon doğrultusunda kurduk. Şimdiye kadar yaklaşık 300 hastamızı tedavi ettik.

Merkezimizde bulunan teknik olanaklar:

- FF ve FFF enerjilerine sahip, yüksek enerjili C-kollu doğrusal hızlandırıcı (Elekta Versa HD)
- 6 boyutlu tedavi masası
- MV ve kV görüntüleme yöntemleri ile Görüntü Rehberliğinde Radyoterapi (IGRT) altyapısı; 4 boyutlu konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (4B-CBCT) dahil (Elekta Symmetry)

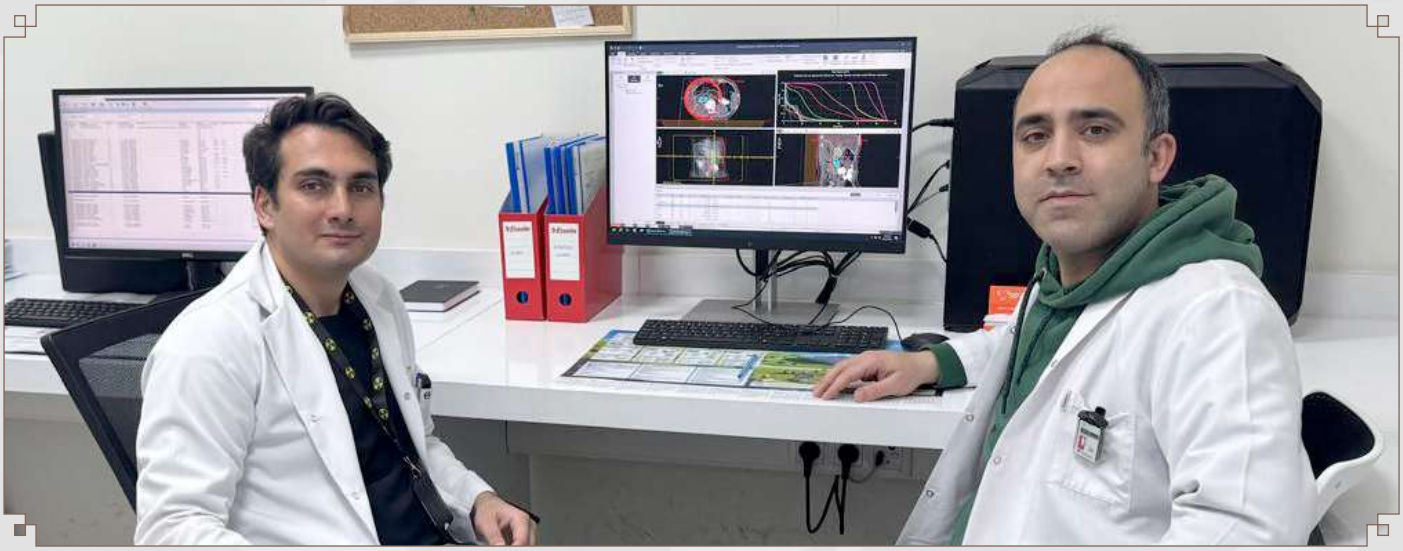

- 80 cm gantry açıklığına sahip 4 boyutlu BT simülatör (4B-BT) (GE Discovery RT, Smart Deviceless 4D)
- BT simulatörde metal artefakt azaltma (MAR) özellikli görüntü rekonstrüksiyon altyapısı
- Yüzeytakiptabanlıhastakonumlandırma sistemi ile fraksiyon içi hareket takibi ve hasta pozisyon doğrulaması (VisionRT, AlignRT)
- Yüzey takip tabanlı hasta konumlandırma sistemi (VisionRT AlignRT) ile gerçek zamanlı izleme eşliğinde Derin İnspirasyon Nefes Tutma (DIBH) uygulamaları, BT simülatör ile entegre ek kamera altyapısı ile
- Diğer Solunum yönetimi teknikleri (ITV tabanlı yaklaşımlar ve abdominal kompresyon)
- 3 boyutlu elektron tedavisi uygulamaları ve mold odası altyapısı
- Su fantomu ve küçük alan dozimetrisi ekipmanlarını içeren kapsamlı dozimetrik altyapı (Perifer bir merkezde hızlı ve bağımsız dozimetrik doğrulama yapılabilmesine olanak sağlamaktadır)
- Dijital portal görüntüleme ve gamma analiz tabanlı kalite temini (QA) sistemi (EPID tabanlı hasta-özgü kalite kontrolü; Dosisoft ve PortalQA yazılım altyapısı)
- Yapay zekâ destekli otomatik konturlama altyapısı (MIM ProtégéAI yazılım platformu)

Bu sistemlerle birlikte:

IMRT, VMAT, konformal tedaviler, elektron tedavileri ve stereotaktik uygulamalar (SBRT, SRS, f-SRS) merkezimizde güvenli şekilde uygulanabilmektedir. Akciğer, vertebra ve vertebra dışı kemik metastazlarına yönelik SBRT yapılabilmektedir. Ayrıca intrakraniyal stereotaktik tedavilerde non-koplanar teknikleri ile tedavi planlamaları yapabilme kabiliyetine sahibiz.

Merkezimizde halihazırda tıbbi hizmetler ile ilgili 2 radyasyon onkolojisi uzmanı, 1 medikal fizikçi, 3 radyoterapi teknikeri, 1 hemşire ve 1 tıbbi sekreter ve 1 kayıt memuru görev yapmaktadır. Kuruluşumuzdan bu yana yaklaşık 300 hastaya tedavi uygulanmıştır. Merkezimizde biri kontrol polikliniği olmak üzere 2 poliklinik, enjeksiyon odası, toplantı odası ve mold döküm odası bulunmaktadır.

Oluşturduğumuz pratik ve etkin iş akışı sayesinde hasta bekleme süreleri mümkün olan en düşük seviyede tutulmaktadır.

Ayrıca klinik işleyişimiz düzenli geri bildirimler doğrultusunda sürekli gözden geçirilmekte, süreçler değerlendirilerek merkezimizin hizmet kalitesi sürekli iyileştirilmektedir. Bununla birlikte bir sonraki hedefimiz merkezimizi akademik çalışmaların yapıldığı ve bilimsel literatüre katkı sağlayacak bir merkez haline getirmektir.

Saygılarımla
Uzm. Dr. Onurhan ÇOLAK

İstanbul Onkoloji Enstitüsünde Yeni Dönem: Dr. R. Nergiz Dağoğlu Sakin ile Röportaj

Dr. Züleyha Akgün

İstanbul Onkoloji Enstitüsü, ülkemizde onkolojinin belleğine çok önemli bir katkıda bulunan değerli bir okuldur.

Son zamanlarda teknolojideki baş döndürücü ilerlemelerden, hasta odaklı yaklaşımı güçlendirmek isteyen bu kurumumuz da nasibini aldı ve hastane donanımı yenilendi.

Bu gelişmeleri öğrenmek için İstanbul Onkoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi ve İstanbul Üniversitesi Rektör yardımcısı Prof. Dr. R. Nergiz Dağoğlu Sakin'e sorduk.

İstanbul Onkoloji Enstitüsü ülkemizin çok değerli bir kurumu. Biraz tarihçesinden bahseder misiniz?

Kesinlikle, burası sadece bir hastane veya enstitü değil, ülkemizin tıp tarihindeki en önemli mihenk taşlarından biridir. Köklerimiz, 1933 Üniversite Reformu'na kadar uzanıyor. 1934 yılında Alman bilim insanı Prof. Dr. Friedrich Dessauer'in öncülüğünde 'Radyoloji ve Biyofizik Enstitüsü' adıyla kurulduk.

Enstitümüzün içinde yer alan müzemizin önünden her geçişimde şunu hissederim: Burası hayalin bilgiden kök aldığı bir yerdir. O dönemin kısıtlı teknik şartlarına rağmen ortaya konulan klinik yorumu ve tedavi yaklaşımlarını başka türlü açıklayamıyorum. Özellikle oturarak yapılan tedavilerde, bugünün modern 'arc' (ark) tedavilerini andıran bir rotasyonla sağlanan teknikler, o günkü vizyonun ne kadar ileri olduğunun en büyük kanıtıdır.

Bugün bildiğimiz 'İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü' kurumsal kimliğine ise 1982 yılında kavuştuk. Bu yapıda sadece enstitümüz için değil Türk Radyasyon Onkolojisi tarihi için çok önemli isimlerin vizyonu var. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı da bu çatı altında faaliyetlerini sürdürmektedir. 'Onkoloji Enstitüsü Hastanesi' adıyla hizmet veren hastanemiz, Türkiye'de bir enstitü ile ilintili olarak açılan ilk ve tek hastane statüsündedir.

Bünyemizde Radyasyon Onkolojisi, Tıbbi Onkoloji ve Pediatrik Onkoloji yanı sıra Cerrahi Onkoloji, Temel Onkoloji ve Onkolojik Radyoloji gibi çok kritik bölümler yer alıyor. Son dönemde ayrıca Psiko-onkoloji bölümümüze Kardiyo-onkoloji ve Fizyoterapi alanlarını da ekleyerek, 'survivorship' (sağkalım süreci yönetimi) kavramını da içine alan, hastayı her yönüyle kucaklayan kapsamlı bir kanser merkezi olarak çalışıyoruz.

Enstitüde güncel durum nedir?

Güncel durumu özetlemek gerekirse, akademik gücümüzü modern teknolojiyle birleştirerek oldukça yoğun ve verimli bir tempoda çalışıyoruz. Radyasyon Onkolojisi birimimizde altı öğretim üyemiz ve bir öğretim görevlimizden oluşan çok kıymetli bir kadromuz var. Geleceğin radyasyon onkologları olan on araştırma görevlisi arkadaşımızın emekleri ve taze enerjileri de gücümüze güç katıyor.

Kapasite bazında baktığımızda, yılda 3.000 ile 4.000 arasında hastamıza tedavi hizmeti sunuyoruz. Hastalarımızın takibini ve planlamasını dört poliklinik üzerinden, son derece organize bir şekilde yürütüyoruz.

Teknoloji tarafında ise Halcyon ve Radixact X9 cihazlarımızın yanı sıra Elekta brakiterapi sistemimizle çalışıyoruz. Burada özellikle gurur duyduğumuz bir noktayı paylaşmak isterim: Son dönemde kliniğimizde kurduğumuz Radformation sistemi, Türkiye'de ilk kez bizim kurumumuzda kullanılmaya başlandı.

Geçtiğimiz günlerde hastanede ve bölümünüzde bir takım yenilemeler yapıldı. Tam olarak neler oldu?

Aslında bu süreci 'topyekûn bir modernizasyon' olarak tanımlamak çok daha yerinde olacaktır. Tarihi yapımızın getirdiği yapısal kısıtlamaları aşarak enstitümüze iki yeni blok kazandırdık. Bunlardan ilkinde poliklinik hizmetlerimizi sunarken; ikinci bloğumuzda yatan hasta servisimizi, ayaktan kemoterapi uygulama ünitemizi ve genetik değerlendirme kabiliyetine sahip ileri düzey araştırma laboratuvarlarımızı bir araya getirdik.

Fiziksel dönüşümümüz bu yeni bloklarla da sınırlı kalmadı; mevcut cerrahi servis katımızı ve ameliyathanelerimizi tamamen yenileyerek modernize ettik.

Teknolojik tarafta ise çok ciddi bir atılım yaptık. Dört adet robotla hizmet veren 'Robotik Kemoterapi Hazırlama Ünitesi'ni açarak ilaç hazırlama süreçlerinde hata payını sıfıra indiren ve güvenliği maksimize eden bir sisteme geçtik.

Radyoterapi alanında ise dünyadaki en güncel sistemlerden biri olan ve Volo Ultra planlama yazılımıyla desteklenen Radixact X9 cihazını devreye aldık.

Bu sistem, planlama süreçlerini hızlandırarak hastalarımıza zaman kazandırıyor. Brakiterapi cihazımızı yeniledik ve Radformation sistemini bünyemize katarak yapay zeka desteğiyle konturlama süreçlerimizi kolaylaştırdık. Tüm bu yatırımların bir meyvesi olarak, Radixact cihazı konusunda 'Ulusal Eğitim Merkezi' statüsünü kazandık.

En son yenileme ne zaman yapılmıştı?

Enstitümüzün DNA'sında, kurulduğu ilk günden bu yana süreklilik arz eden bir gelişim ve yenilenme refleksi var. Küçük çaplı güncellemeler, cihaz modernizasyonları ve klinik iyileştirmeler aslında hiçbir zaman durmadı; her zaman dinamik bir yapı olmayı sürdürdük.

Ancak bugün hayata geçirdiğimiz gibi hem fiziksel yapıyı hem de teknolojik altyapıyı baştan aşağı değiştiren, kurumun tüm birimlerine dokunan topyekûn diyebileceğimiz son büyük yenilenme hamlesi 2010 yılında gerçekleşmişti. Aradan geçen bu süreçte tıp teknolojisinin ve hasta ihtiyaçlarının ulaştığı yeni seviye, bizi bu kapsamlı dönüşümü gerçekleştirmeye yöneltti. On beş yıl sonra gelen bu değişim, kurumumuzu sadece bugüne değil, yarınlara da hazırlayan stratejik bir adım oldu.

Bir yenilik ihtiyacına karar verilmesi ile sonuçlanması arasında ne kadar zaman geçiyor? Önünüzdeki engeller neler?

Şu an görev yapan yönetim kadromuz bu vizyonla çalışmalarına 2021 yılında başladı. Ben kişisel olarak bu ekibe 2024 yılında enstitü müdür yardımcısı olarak dahil oldum. Bahsettiğimiz tüm bu yenilenme projeler bu süreçte planlanıp hizmete sokuldu.

Maalesef süreç çok kısa olmuyor. Önümüze çıkan en büyük engeller; bütçe desteğinin sağlanması, uzun ve karmaşık ihale süreçlerinin yönetilmesi ve projelerin sahada fiilen hayata geçirilmesiydi. Bu süreç, kurumumuzu bugüne taşıyabilmek adına sayısız bütçe görüşmesi yapmayı ve yeri geldiğinde hafta sonlarımızı bile şantiyelerde, inşaatın içinde geçirmeyi göze aldığımız bir emeği gerektirdi. İşin biraz da kişisel bir boyutu var tabii: Ben bu yönetim serüvenine hayatında hiç pazarlık yapamayan biri olarak başlamıştım. Ancak tüm o ihale ve bütçe maratonlarının sonunda, son derece iddialı ve çetin bir pazarlıkçıya dönüştüğümü itiraf etmeliyim

Yeniliğin sürdürülebilir olması için çalışmalar var mı?

Sürdürülebilirlik bizim için sadece yeni alınan cihazların teknik bakımı veya binaların korunması değil; kurumsal bir vizyonun ve stratejinin sürekliliği meselesidir. Tüm bu yenileme ve gelişim adımlarını, üniversitemizin stratejik

omurgasını oluşturan ‘Perspektif 2053’ planı çerçevesinde hayata geçiriyoruz. Bu vizyonun ismini de aslında çok anlamlı bir köprü üzerine kurduk: Üniversitemizin kuruluş yılı olan 1453’e bir ithaf olarak ve kuruluşumuzun 600. yılına bir projeksiyon tutmak amacıyla bu stratejik çerçeveyi ‘Perspektif 2053’ olarak adlandırdık.

Bu plan doğrultusunda, verinin korunması ve yönetilmesini de sürdürülebilirliğin merkezine koyuyoruz. Bunun en somut adımlarından biri, ADEP projesi kapsamında hayata geçirdiğimiz ‘Onkoloji E-Arşiv’ projesidir. Onkolojiye kendi geliştirdiğimiz özel bir yazılımla 1982’den beri oluşan arşivimizi dijital ortama aktarıyoruz. Bu sadece kağıttan kurtulmak değil; enstitümüzün on yıllara dayanan klinik birikimini dijital bir hafızaya dönüştürmek, araştırmalar için sürdürülebilir ve erişilebilir bir veri altyapısı kurmak demektir. Amacımız, teknolojiyi ve veriyi enstitünün akademik hafızasına tam olarak entegre ederek gelecek nesillere aktarmaktır.

Bu iyileştirmelerin mimarları kimler?

Bu dönüşümün mimarları aslında sarsılmaz bir güven ilişkisiyle birbirine bağlı, çok uyumlu bir çekirdek ekip. Süreç, 2021 yılında o dönemki Enstitü Müdürümüz olan Prof. Dr. Bülent Zülfikar hocamızın başlattığı vizyoner yaklaşımla ivme kazandı.

Ekibin en önemli direklerinden biri 2021’den beri Başhekimliğimizi yürüten Dr. Şule Karaman. Kendisinin de bir radyasyon onkoloğu olması, klinik ihtiyaçları ve süreçleri aynı pencereden görmemizi sağladı. Şule Hoca, hastane yönetimini son derece etkin bir algoritmik sistemle ve büyük bir titizlikle yürütüyor. Bu da hem ihtiyaçları hem de temin süreçlerini net olarak değerlendirmemizi ve yönetebilmemizin temelini sağlıyor.

Yine aynı dönemde göreve başlayan Enstitü Müdür Yardımcımız Doç. Dr. Buğra Tuncer hocamız ise bir Tıbbi Genetik uzmanı olarak vizyoner ve çözüm odaklı yaklaşımıyla projelerimize çok büyük değer kattı. Her ikisinin de projelerin kurgulanmasından hayata geçişine kadar her aşamada emeği çok büyüktür.

Ben de 2024 yılı itibarıyla Enstitü Müdür Yardımcısı olarak bu yapıya dahil oldum, ardından Rektör Yardımcılığı görevini de üstlendim. Bizim ekip olarak çok özel bir çalışma pratiğimiz var. Yönetimsel süreçlerde bize zaman zaman farklı çalışma alanları sağlansa da biz o ilk günden beri paylaştığımız küçük odamızı hiç bırakmadık, oradan ayrılmadık. Her gün o odada kafa kafaya verip, büyük bir samimiyetle fikir ve iş üretme gayretindeyiz. Bu güven zemininde çalışabilmek, sürecin sadece hızlı değil, aynı zamanda sağlıklı ve kalıcı olmasını sağlıyor. Vakti gelince bu görevleri elbette devredeceğiz ama yaşadığımız bu ekip hissi ve karşılıklı dostluk her zaman baki kalacak.

Tabii şunun altını mutlaka çizmek gerekir. Aslında burada bir alıştığımız sitemler de değişti. Enstitümüzdeki tüm çalışanlarımız, bu yeni sisteme ayak uydururken yeri geldiğinde uzun süreli alışkanlıklarını değiştirmek durumunda kaldı. Doğal olarak zaman zaman zorlandık. Onların bu katkısı ve uyumu olmasaydı, süreci tamamlamamız oldukça güç olurdu. Bu noktada, değişime hızlıca adapte olan radyasyon onkolojisi ekibimizin özverili çalışmalarını da özellikle belirtmek isterim.

Tabii insan yetiştirme de önemli cihazlar kadar. Eğitim teknikleri konusunda yenilikler var mı?

Eğitim ve insan yetiştirme denince benim için en önemli faktör yine ‘insan’. Bu süreçte hastalarımız, fizik ekibimiz, hocalarımız ve tabii ki asistanlarımız çok kıymetli bir bütünün parçaları. Son dönemde enstitümüze kazandırdığımız yeni cihazlarla birlikte yoğun bir eğitim süreci yaşadık. Ekibimizin bu hızlı adaptasyonundan çok memnunuz ama daha şimdiden ‘bunu daha ne kadar geliştirebiliriz?’ diye bakmaya başladık bile. Açıkçası bu ‘beğenmeme’ hissi bana hep çok önemli gelmiştir. Bir şeylerden rahatsız olacaksınız, kafaya takacaksınız, mesele

edineceksiniz ki ortada bir ilerleme olsun. Başka türlüsü gerçekten zor.

Bu ilerleme yolculuğunda en büyük ilhamı hastalarımızdan alıyoruz. Onların tedavi süreçleri aslında bizim en önemli eğitim sistemimiz. İşin akademik tarafına gelirsek; enstitümüzde devam eden doktora programlarımız var. Klinik onkoloji derslerinin içinde radyasyon onkolojisi sorumluluğunda eğitimlerimiz de sürüyor. Şimdi bu eğitimleri, üniversitemizde başlayan 'disiplinler arası geçiş' dersleriyle paralel olarak yeniden yapılandırmak istiyoruz. Aslında aynı binada birçok farklı uzmanlık ekibiyle iç içe çalışıyor olmamızdan kaynaklanan doğal bir disiplinler arası kültürümüz zaten vardı; şimdi bunu akademik müfredatla daha da sağlamlaştırıyoruz.

Multidisipliner tümör konseyleri elbette tüm hızıyla devam ediyor. İstanbul Tıp Fakültesi ile ortak olarak devam ettiriyoruz. Özellikle pediatrik onkoloji konseyimiz ulusal seviyede katılımla devam ettiğinin ayrıca belirtilmesi gerekiyor bence.
Eğitimleri sadece kendi sınırlarımızda da tutmuyoruz. Üniversitemizin Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi ile ortak yürüttüğümüz 'Medwork' projemiz var; bu platform üzerinden uluslararası seminerlerimizi organize etmeye başladık, devam edeceğiz. Bir de tabii bizim klasiklerimiz var: cuma günleri saat 11.00 seminerlerimiz. Ben bunlara 'vizyon seminerleri' diyorum. Bu toplantılarda onkoloji, hatta bazen sağlık dışı alanlardan konukları ağırlıyoruz. Çünkü sürekli sadece kendi mesleğinize odaklanmak insanı tek taraflı bir bakış açısına hapsedebilir; bu seminerler o dar kalıptan uzaklaşmak ve zihnimizi tazelemek için harika bir pratik oluyor.

Önümüzdeki maçlarda neler var?

Sürprizleri şimdiden açıklamayayım ki heyecanı kaçmasın, ancak ulusal ve uluslararası çapta çok önemli bazı iş birlikleri için yoğun bir şekilde uğraştığımızın altını çizebilirim. Bizi çok heyecanlandıran, kurumumuzun vizyonunu daha da ileriye taşıyacak projeler masamızda.

Tıpta, özellikle de onkoloji gibi sınırların sürekli genişlediği bir alanda yerinde saymak aslında gerilemek demektir. Bu nedenle fiziksel yenilenmemiz de teknolojik ve akademik altyapımızı güçlendirme çalışmalarımız da hız kesmeden devam edecek. Ne de olsa hayatın ve bilimin doğası bu devinimi gerektirir.

Teşekkür ederiz.

San Antonio Meme Kanseri Konferansı - 2025

Dr. Serap Yücel

Meme kanseri tedavileri, her geçen gün daha kişiselleşmiş yaklaşımların ve multidisipliner stratejilerin bir araya gelmesiyle devrimsel bir gelişim sergiliyor. Bu gelişim yolculuğunda güncel bilginin kalbinin attığı en önemli duraklardan biri ise şüphesiz her yıl Aralık ayında Teksas'ta düzenlenen San Antonio Meme Kanseri Sempozyumu (SABCS).

SABCS' nin hikayesi, aslında bir başarı öyküsü niteliğinde. 1978 yılında Dr. William McGuire ve Dr. Charles Coltman tarafından, yerel onkologları eğitmek amacıyla bir havaalanı motelinde sadece 50 kişiyle başlayan bu organizasyon, bugün 100'den fazla ülkeden 10.000'i aşkın katılımcıyı ağırlayan dev bir platforma dönüştü. Kurucuların yarattığı en büyük fark; temel bilimciler ile klinik araştırmacıları aynı masada buluşturmaktı. Bu çevrimsel (translational) yaklaşım, SABCS'yi sadece akademik bir kongre olmaktan çıkarıp, bilimin doğrudan tedaviye dönüştüğü bir mutfak haline getirdi. Yıllar içinde hasta savunucularının (advocates) sürece dahil edilmesi ve American Association for Cancer Research (AACR) ile kurulan stratejik ortaklık, sempozyumu onkoloji dünyasında global bir otoriteye dönüştürdü.

San Antonio'yu eşsiz kılan temel felsefe, 'Hastanın sesi olmadan bilim eksiktir' anlayışıdır. Bu vizyonun bir yansıması olarak, hasta hakları temsilcileri her yıl masadaki yerlerini mutlaka alıyorlar. Kongreye katılan yaklaşık 500 hasta savunucusu, sadece pasif birer dinleyici değil; panelist, konuşmacı ve poster tartışmacısı olarak programın merkezinde aktif rol üstleniyorlar. 2024 yılı itibarıyla kongre merkezinde bu gruplara özel kurulan dev pavilyonda, 110'dan fazla sivil toplum kuruluşu (örneğin Lobular Breast Cancer Alliance, Komen) klinisyenlerle doğrudan iletişim kurma fırsatı buluyor. SABCS'de sunulan çalışmalarda artık sadece sağkalım oranları değil; hasta temsilcilerinin ısrarlı takibiyle yaşam kalitesi, finansal toksisite ve üreme sağlığı gibi parametreler de birer ana sonlanım noktası olarak kabul görüyor.

SABCS, sadece bilimsel bir toplantı değil, adeta meme kanseri dünyasının yıllık 'nüfus sayımı' niteliğindedir. Her yıl yaklaşık 10.000 kayıtlı katılımcıyı ağırlayan bu dev organizasyonun profilini; %40 medikal onkologlar, %15-20 cerrahlar, %10 radyasyon onkologları ve geri kalanını ise temel bilimciler, genetik uzmanları ve hemşireler oluşturmaktadır. 102'den fazla ülkeden bilim insanı ve klinisyenin bir araya gelmesi, burada sunulan verilerin sadece Batı dünyasını değil, tüm küresel popülasyonu doğrudan etkilediğinin en büyük kanıtıdır. Toplantı süresi boyunca paylaşılan 2.000'e yakın bildiri özeti, onkoloji literatürünün geleceğine yön vermektedir

Son dönem SABCS toplantılarında, radyoterapinin (RT) sadece lokal kontrol aracı olmaktan çıkıp, sistemik tedaviyle sinerji kuran bir immünomodülatör olarak kullanabileceği ile ilgili çalışmalar da yer aldı. Bunlardan biri olarak öne çıkan P-RAD çalışmasında immünoterapi ve RT sinerjisi değerlendirilmiş, preoperatif RT ve pembrolizumab kombinasyonu sonrasında tümör içi T-hücresi infiltrasyonunu anlamlı düzeyde artırdığı gösterilmiştir.

SABCS 2024 ve 2025 toplantılarında, son yılların en tartışmalı konusu olan hangi hastada RT yapmayabileceğimiz ile ilgili sunumlar da yer aldı. Hem diğer branşlar hem de RT için söz konusu olan ortak başlık 'Az daha çoktur (Less is more)' üzerinden tartışmalar yapıldı. Ayrıca, toplantıda sunulan yapay zeka modelleri ve likit biyopsi çalışmaları, hastaların sadece evreye bakılarak karar verilmediği ve RT gerekliliğini de hastanın biyolojik risk skoruna göre belirleyeceğimiz bir geleceğin yaklaşmakta olduğunu bildirmekteydi.

SABCS da şunu görürsünüz: bir radyasyon onkoloğu sadece hacim çizmemekte, tümörün genomik yapısını ve immün mikroçevresini de bilmektedir ve multidisipliner çalışmak tedavilerin başarısı için vazgeçilmezdir. Ayrıca, 'her hastaya standart RT' döneminin kapandığını ve gelecekte RT için 'doğru hastaya, doğru dozda, doğru zamanda' ilkesinin geçerli olacağını bu toplantılarda da hissetmekteyiz.

EXIOME
2025 Toplantısı

Dr. Ceren Atahan

Akdeniz Bölgesi Radyoterapi ve Onkoloji Topluluğu (Association of Radiotherapy and Oncology of the Mediterranean Area, AROME) tarafından düzenlenen Expert International Oncology Meeting (EXIOME) 2025 toplantısına katılma fırsatı buldum. 13–15 Kasım 2025 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen, uluslararası katılımın oldukça yoğun olduğu bu toplantıda, onkoloji alanındaki güncel gelişmelerin multidisipliner bir yaklaşımla ele alınması ve düşük-orta gelirli ülkelerde Avrupa ve Amerika kılavuzlarının uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bir önceki EXIOME (2024) toplantısında oluşturulan konsensüslerin güncel veriler ışığında yeniden gözden geçirilmesi ve klinik pratiğe yansımalarının tartışılması da programın önemli bir parçasını oluşturmuştur.

EXIOME 2025 kapsamında; gastroözofageal, rektum, pankreas kanserleri ve küçük hücreli dışı akciğer kanseri alanlarında çalışma grupları oluşturularak ortak makalelerin hazırlanması planlanmaktadır. Çalışma gruplarında yer alan tüm katılımcıların bu yayınlarda ortak yazar olarak yer alması öngörülmektedir. EXIOME 2024 toplantısının çıktıları doğrultusunda, "Applicability of western guidelines in low- and middle-income countries for high-risk, locally advanced and non-metastatic prostate cancer: from 'minimal requirements' to optimal management in 2025" başlıklı, geçen seneki prostat oturumunun katılımcılarının yazar olduğu bir kılavuz hazırlanarak bir dergiye gönderilmiştir. Bu yaklaşım, EXIOME toplantılarının yalnızca bilgi paylaşımı ile sınırlı kalmayıp, uluslararası literatüre katkı sağlayan somut çıktılar ürettiğini göstermektedir.

Bir radyasyon onkoloğu olarak özellikle akciğer kanseri oturumları benim için oldukça öğreticiydi. Bu kapsamda akciğer kanseri ile ilgili bir olgu sunumu gerçekleştirme fırsatı buldum. Ayrıca pankreas kanserinde SBRT uygulamalarına yönelik çalışmamızı da Acıbadem Üniversitesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı adına sözlü bildiri olarak sunarak, elde ettiğimiz sonuçları uluslararası bir platformda paylaşma imkânı yakaladım. Sunumlarımız sırasında farklı merkezlerin deneyimlerini dinlemek ve kendi klinik pratiğimizle karşılaştırmak bilimsel açıdan değerliydi.

Afrika'dan Güney Amerika'ya kadar geniş bir coğrafyadan katılan meslektaşlarımızla bir araya gelerek bilgi ve deneyim paylaşımında bulunma fırsatı sunması ve düşük-orta gelirli ülkeler için gerçekçi onkolojik çözüm arayışında bulunması nedeniyle bu toplantının ayrıcalıklı ve faydalı olduğunu düşünüyorum. Bu değerli organizasyonun gerçekleştirilmesinde emeği geçen tüm hocalarıma ve organizasyon komitesine teşekkür ediyorum.

17.
Üroonkoloji Kongresi

Dr. Pantea Bayatfard

5–9 Kasım 2025 tarihleri arasında Antalya'daki Cornelia Diamond Otel'de gerçekleştirilen 17. Üroonkoloji Kongresi, Türk Üroonkoloji Derneği'nin bilimsel takvimindeki en önemli toplantılardan biri olarak dikkat çekti. Zengin bilimsel içeriği ve katılımcılar arasındaki etkileşimli tartışma ortamıyla kongre, ülkemizde üroonkoloji pratiğinin güncel tedavi yaklaşımlarını, araştırma eğilimlerini ve disiplinler arası değerlendirme gerektiren klinik senaryoları yeniden gündeme taşıdı.

Programın genel çerçevesi ağırlıklı olarak cerrahi yaklaşımlar üzerine kurulmuş olsa da radyasyon onkolojisini doğrudan ilgilendiren oturumlar içerik açısından oldukça nitelikliydi. Dr. Alberto Bossi'nin konuşmaları, kongrede radyasyon onkolojisi perspektifinin güçlü biçimde temsil etti. Dr. Bossi, uzun yıllara dayanan klinik deneyimini güncel literatür verileriyle bir araya getirerek günlük pratiğe doğrudan yansıyabilecek önemli mesajlar paylaştı. Mesane kanserinde trimodal tedavide hasta seçimi, uzun dönem onkolojik sonuçlar ve organ koruyucu yaklaşımın sınırları; lokal ileri prostat kanserinde radyoterapinin sistemik tedavilerle entegrasyonu; de-novo metastatik kastrasyon duyarlı prostat kanserinde radyoterapinin potansiyel katkısı gibi başlıklar bilimsel veriler ışığında kapsamlı biçimde ele alındı. Özellikle metastatik hastalıkta lokal tedavinin rolüne ilişkin verilerin tartışılması, sistemik tedavilerin giderek ön plana çıktığı günümüzde radyoterapinin stratejik öneminin yeniden vurgulanması açısından dikkat çekiciydi.

Olgu tartışması şeklinde gerçekleştirilen uydu sempozyumunda ise Prof. Dr. Vuslat Yürüt Çaloğlu hocamızın oligometastatik prostat kanserine yaklaşımı öne çıkan tartışmalardan biriydi. Hocamız, stereotaktik radyoterapinin metastatik lezyonların tedavideki yerini ve sistemik tedavilerle nasıl entegre edilebileceğini klinik örnekler üzerinden aktararak son derece öğretici bir oturum gerçekleştirildi.

Kongrenin güçlü yönlerinden biri de gerçekten multidisipliner bir tartışma ortamı sunmasıydı. Üroloji ve medikal onkoloji alanındaki meslektaşlarımızla doğrudan iletişim kurmak, tedavi algoritmalarını farklı perspektiflerden değerlendirmek ve ortak hasta yönetimi pratiklerini tartışmak önemli bir deneyim sağladı. Bu tür platformlar, radyoterapinin tedavi zincirindeki yerini anlatmak kadar, diğer disiplinlerin önceliklerini anlamak ve ortak bir klinik dil geliştirmek açısından da büyük önem taşıyor.

Kongre benim için de ayrı bir anlam taşıyordu. Üroonkoloji alanına özel ilgi duyan bir radyasyon onkoloğu olarak, yürüttüğümüz klinik çalışmaları biri sözlü bildiri, diğeri poster sunumu olmak üzere paylaşma fırsatı buldum. Çalışmamızı farklı disiplinlerden katılımcılarla tartışmak, metodoloji ve sonuçlar üzerine geri bildirim almak bilimsel açıdan oldukça değerliydi.
Mesleğinin başındaki hekimler için bu tür kongreler yalnızca bilgi güncelleme fırsatı sunan toplantılar değil; aynı zamanda disiplinler arası iletişimin güçlendiği ve yeni iş birliklerinin filizlendiği verimli zeminlerdir. Önümüzdeki yıllarda multidisipliner yaklaşımın daha görünür olduğu, bilimsel tartışmaların daha da derinleştiği kongrelerde yeniden bir araya gelmeyi diliyorum.

Best of ASTRO

Dr. Ersin Kocacık

10 Ocak 2026 tarihinde Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde düzenlenen 'Best of ASTRO' sempozyumuna katıldım. Bu sempozyum sayesinde alanımdaki güncel bilgilere erişme olanağı elde ettim. Böylece en yeni araştırmaları, yöntemleri ve yaklaşımları görme olanağım oldu ve bilgi birikimim arttı. Kongreye katılan hocalarımızın yaptığı sunumlar sayesinde kongreye gitmeden en güncel ve spesifik konuları takip etme şansına sahip oldum. Aynı zamanda bunların benzer ve değişik yönlerini çalışma konusunda yeni fikirlere ve ipuçlarına sahip oldum.

Radyasyon onkolojisi camiasında uzman kişilerle tanışma fırsatı elde ederek işbirliği, ortak proje ve yayınlar için zemin hazırlamış oldum. Radyasyon onkolojisi alanında bilgi birikimimi arttırmakla beraber farklı bakış açılarına sahip oldum. Sempozyuma katılım sayesinde sunum ve iletişim becerilerim gelişti. Akademik cesaret ve özgüvenim arttı. Farklı bir şehir, ortam ve kişileri tanıma fırsatı elde ederek çevremi geliştirdim. Derneğimize bu imkanı sağladığı için teşekkür ederim.

İki Şehir, İki Farklı Perspektif: ESTRO Kursları Bize Neler Katıyor?

Dr. Atalay Balsak

Derneğimizin ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) sağladığı eğitim bursları, asistan hekimlerimizin uluslararası bilimsel platformlarda yer alması için eşsiz fırsatlar sunuyor.

Dr. Atalay Balsak bu desteklerle katıldığı İtalya ve Almanya'daki ESTRO kurslarından edindiği multidisipliner kazanımları ve Avrupa pratiğine dair gözlemlerini okurlarımız için kaleme aldı.

European Society for Radiotherapy and Oncology (ESTRO) tarafından Eylül 2024'te İtalya'nın Floransa şehrinde düzenlenen 'Multidisciplinary Management of Head & Neck Oncology' kursuna TROD kurs desteği ile katılma fırsatı elde etmiştim. Öncelikle bu değerli deneyimimden Radyoaktüel okurları için kısaca bahsetmek istiyorum.

ESTRO kursları hem bilimselliğin tartışıldığı hem de günlük pratiğimizin temellerini sorgulayan bir platform olmakla birlikte; bu kurs, baş boyun kanserlerinin multidisipliner yönetimine odaklanması açısından oldukça öğreticiydi. Multidisipliner bir takım tarafından yürütülen oturumlar gerçekten dolu geçti. Avrupa deneyimiyle, aynı bölgeyi tedavi eden cerrah ve medikal onkolog gözüyle baş boyun kanserlerine nasıl yaklaştıklarını görmek, farklı disiplinlerin karar süreçlerini ve önceliklerini daha iyi anlamamı sağladı.

Baş boyun radyoterapisinin en bilinen isimlerinden Vincent Gregoire'dan temel bilgilerin yanı sıra işin inceliklerini ve püf noktalarını dinlemek ise en keyif aldığım oturumlar arasındaydı (Kendisinin ağır Belçika aksanını saymazsak tabii). Vaka bazlı tartışmaların yapıldığı bölümler ise en öğretici bulduğum kısımlardı. Farklı ülkelerden gelen katılımcıların klinik yaklaşımlarını görmek ve tedavi kararlarını birlikte tartışmak ufuk açıcıydı. Günlük pratiğimizde sık karşılaştığımız klinik durumlara farklı bakış açılarıyla yaklaşmak, multidisipliner karar süreçlerinin önemini bana bir kez daha hatırlattı.

Katılma fırsatı bulduğum diğer bir ESTRO kursu ise Kasım 2025'te Almanya'nın Köln şehrinde düzenlenen 'Palliative Care and Radiotherapy' kursu oldu. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) tarafından sağlanan burs ile katıldığım bu kursun; etik değerler, yaşam sonu bakımı ve hasta merkezli karar verme süreçlerine odaklanmasıyla diğerlerinden ayrıldığını söyleyebilirim.

Günlük pratiğimizin büyük bir kısmını oluşturan, hatta bir süre sonra artık otomatikleştirdiğimiz palyatif tedavilerin yıllar içerisinde nasıl değişip geliştiğini, kanıta

dayalı pratiğin nereden geldiğini ve güncel yaklaşımların hangi veriler üzerine kurulduğunu uluslararası bir alanda tartıştık. Elimizde kanıta dayalı pek çok veri olmasına rağmen hala geliştirmeye açık alanlar olduğunu; örneğin postoperatif vertebra ışınlaması gibi bazı konuların halen tartışmalı olduğunu görme fırsatı bulduk. Özellikle terminal dönem hastalara yaklaşım konusunda farklı ülkelerin bakış açılarını görmek ve bunların klinik karar süreçlerine nasıl yansıdığını tartışmak çok değerliydi.

Kurs süresince özellikle vurgulanan konulardan biri de yaşam sonu destek tedavilerinin planlanmasında yalnızca hastalığın değil; hastanın yaşam kalitesinin, beklentilerinin ve ailesiyle olan iletişiminin de karar sürecine dahil edilmesinin gerekliliğiydi. ESTRO kursları, eğitim programının yanı sıra katılımcılara sosyal ve kültürel etkileşim imkanı da sunmaktadır. Türkiye'nin farklı şehirlerinden IAEA bursu ile katılan altı asistan olarak, eğitim saatleri dışında Köln'ün ünlü Noel pazarlarını ziyaret etme ve yerel lezzetleri deneyimleme şansı da elde ettik.

Her asistan arkadaşımızın eğitim döneminde en az bir kez böyle bir kurs deneyimi yaşaması gerektiğine inanıyorum. ESTRO kursları kişisel ve akademik ufukları genişletmekle kalmıyor; aynı zamanda Avrupa'daki diğer meslektaşlarımızla tanışma, onların pratiği hakkında bilgi sahibi olma, ağımızı genişletme ve yeni arkadaşlıklar kurma fırsatı sunuyor.

Bu vizyoner fırsatı sağlayan derneğimize ve burs komisyonuna destekleri için sonsuz teşekkürlerimle...

Asistan Köşesi

Dr. Burak Tilki

Dr. Elif Alkan
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Merhaba, ben Dr. Elif Alkan. Yaklaşık altı aydır Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Radyasyon Onkolojisi Kliniği'nde asistan doktor olarak çalışmaktayım. Hayalini kurduğum bu branşa adım attığım ilk günden beri şunu görüyorum ki radyasyon onkolojisi, dışarıdan görünen o devasa cihazların ve karmaşık fizik hesaplarının çok daha ötesinde tam bir incelik işiymiş.

Multidisipliner konseylerde hastayı konuşmaya başladığımız andan, 'beam on' tuşuna bastığımız ana kadar geçen süreç büyük bir emek ve sorumluluk barındırıyor. Seçtiğimiz her dozla bir hastanın geleceğine ışık tutmaya çalışmak, kontrollerde o umudu paylaşmak bu branşın en kıymetli tarafı. Yolun başında bir meslektaşınız olarak hedefim; teknolojiyi ve radyobiyolojiyi yakından takip ederken hastalarıma o bilimsel güveni ve insani empatiyi verebilen iyi bir hekim olarak yetişebilmek.

Bu öğretici süreçte tecrübeleriyle yolumu aydınlatan hocalarımıza, gizli kahramanlarımız fizikçilerimize, bana termoplastik maske yapmayı ve cihaz kullanmayı sabırla öğreten teknikerlerimize, bu zorlu yolu benim için çiçeklerle donatan kıdemlilerime ve eğitimimize büyük katkıları bulunan derneğimize çok teşekkür ederim.